

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna cena 25 din.
Za izposojnino 40 din.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Socialen problem našega podeželja

Slovenska kmetijska hiša je le prepo-
gosto bajtarska hiša. Največ zemlje po
obsegu pripada sicer srednjim in veli-
kim kmetijam, toda največ delovnih
rok in družinskih članov živi pod kaj-
žarsko ali bajtarsko streho. Mimo ali
celo preko tega dejstva ne bi smeli nih-
če, ki hoče posegati v socialno ali go-
spodarsko politiko našega podeželja ali
ki hoče narodni in kulturni problem
našega ljudstva pravilno zagrabiti.

Množica teh revnih delovnih rok
seveda ne more najti kruha na domači
njivici in v domači rebrji. Mnogim se
posreči, da dobe zaposlitev v tovarni,
nekateri se porazgube v obrti, tu pa
tam gre kdo na trnjevo pot slovenske-
ga študenta. Veliko, zelo veliko je pa
takih, ki iščejo priložnostne zaposlitve
pri večjih sosedih, kot gozdni delavci
pri lesni trgovini, pri raznih javnih
delih. Ta velika množica vaških ljudi
spada v skupino nepolno zaposlenih
delavcev, v skupino dinarjev, ki de-
lajo iz dneva v dan, raztreseni pri
najrazličnejših delih, neorganizirani,
skromni in zadovoljni, da jim z bolj-
e obloženih miz odpade vsaj majhen ko-
šek kruha. Nekaj dni so zaposleni, več
dni so brez posla, pozimi navadno ni-
majo zaposlitve in zato tudi ne zadost-
nega kruha.

Ti ljudje spadajo med najbednejše
slovenske delavce; delavec v tovarni
in v obrti ali v trgovini uživa več ali
manj solidno socialno zaščito, zanima
se za organizacijo in za samoobrambo,
ima redne dohodke, čeprav skromne.
Tip slovenskega dinarja tvori naš za-
lostni socialni problem. Ta človek ni-
ma zakonite socialne zaščite, vsaj ne
v praksi, ni organiziran, slabo je pla-
čan, večkrat je brez posla, lačen je,
raztrgan in navadno bos, stanuje bed-
no. Z njim propada čisto mnogoštevil-
na družina. Za ta tip slovenskega živ-
lja se nihče prav ne zanima; sam sebi
prepuščen hodi svojo trnjevo pot.
Kmetijske organizacije zanj nimajo za-
nimanja, ker ni »kmet«, ker ima pre-
malo zemlje. V skupino delavcev zo-
pet ne spada, ker sam nima zadosti de-
lavske zavesti. Njihovim srcem je pri-
rasla kmetijska hiša, domača vas, kra-
vica in hlevu in prešček v svinjaku in
nekaj košev iz suhe rebrji. Tudi so pre-
več raztreseni, da bi jih objel delavski
duh. Zato so ostali na sredi.

Enake tragike prežeta so leta one-
moglosti našega poklicnega kmečkega
delavca, hlapca in dekle. Kadar ni več
za delo, se ga otepajo vsi. Desetletja
je garol, ko prideta starost in bolezen,
je nebodigatreba; v pomanjkanju in
trpljenju čaka svojo beraško smrt. V
najčestjih primerih ni to krivda kmeta,
saj je ta navadno gospodarsko preši-
bek, da bi lahko dalje časa preživljal
za delo nesposobnega človeka, posebno
še, če je bil pri hiši le malo časa, ka-
kor je to v večini primerov. Problem
kmečkega posla, hlapca in dekle, je
problem zase, v mnogočem različen od
problema bajtarja in njegove rodbine.
Vendar pa bi socialno skrbstvo obe ti
dve veliki panogi našega prebivalstva
v marsikaterem pogledu lahko zajelo
skupno in istočasno.

Bajtar, dinar, hlapec in dekla, ka-
dar so stari in betežni, so mučenci na-
šega podeželja. Navidezno je bajtar
med njimi v toliko na boljšem, ker si
je v svoji koči izgovoril »kot« in hro-
no ter je torej po imenu preužitkar.
Toda res samo po imenu, kajti tudi
njegov naslednik je le bajtar, ki še za
sebe in svoje otroke nima dovolj hra-
ne, pa morajo preužitkarjeve napisane
pravice tudi pri najboljši volji čisto
ostati samo na papirju, a kaj je šele,
če se k slabim razmeram pridruži še
slaba volja. Odigravajo se nepopisne
žalostne igre, ki tu in tam obrnejo nase
pozornost širše javnosti, a se zapet kma-
lu pozabijo, kakor da bi po večni
spadale k pestrosti našega življenja.
Včas se malo glasneje oglasi kaka
vest, ki zavpije: za božjo voljo, dajte
tem siromakom skromno stvarstvo in
onemoglostno preskrbo, odpravite »kot«!
Toda tudi taki glasovi kmalu utihne-
jo in izginejo v vrvežu vsakdanjega
življenja.

Prej ali slej pa mora nujno priti
spoznanje, da tako ne gre dalje. Pro-
blem starostne zaščite majhnih kme-
tov in z njimi bajtarjev, dinarjev in
poslov nezadržno trka na naša srca.
Pravimo, da smo izrazito kmetijska dr-
žava, pa nimamo niti ene panoge kmeč-
kega gospodarstva in niti ene socialne
potrebe kmečkega življa zaščiteni v
obliki zavarovanja. Priti moramo do
spoznanja, da mora kmečka država vo-
diti tudi kmečko socialno politiko. Da-
nes pa je položaj tak, da čisto še ono,
kar je zakonito urejeno, zanemarjamo
ali se mu izmikamo. Dinarji niti tam,
kjer bi po zakonu morali biti, mnogo-
krat niso zavarovani za bolezen, sta-
rost in onemoglost. Ko pa kajžar kot
dinar tako pregara svoja leta pri naj-

POLITIČNO ZATIŠJE BO ŠE TRAJALO? Optimizem v londonskih krogih — Podaljšane počitnice predsednika Chamberlaina Nova nemška ponudba Rusiji — Povezanost Amerike z Anglijo in Francijo

London, 30. maja. z. Dejstvo, da je
Chamberlain svoje binkoštnice počitnice
podaljšal do 5. junija, ko se ponovno se-
stane angleški parlament, smatrajo v londonskih
političnih krogih kot znak »plošnega po-
mirjenja mednarodnega položaja. Po izro-
čitvi angleško-francoskih predlogov v Mo-
skvi je preko praznikov zavladalo zatišje.
London in Pariz čakata sedaj na odgovor
Moskve. Lord Halifax se je davi vrnil v
London in je takoj prišel v Foreign Office,
kjer je imel posvetovanja s strokovnjaki
za vzhodno evropsko politiko. Pričakujejo,
da se bo še danes sestel s sovjetskimi po-
slanikom Majskim, ki se je popoldne vrnil
iz Zeneve v London.

Angleški tisk spremlja razvoj odnošajev
med vesilami in Rusijo slej ko prej z naj-
večjo pozornostjo. Danes so vzbudila veli-
ko pozornost v vseh političnih krogih po-
ročila, da »kuša Nemčija navezati ponov-
no stike z Rusijo. Med drugimi zatrjuje
diplomatski svetnik »Daily Mail«, da je
Nemčija ponudila Rusiji neomejen kredit,
da se Rusija odreče zavezništvu z za-
padnimi vesilami. Splošno vlada prepi-
ranje, da bodo bližnji dnevi odločilne važ-
nosti za razvoj mednarodnega položaja.

V politični javnosti so izzvale veliko
pozornost in zadoščenje izjave, ki sta jih
podala med binkoštnimi prazniki francoski
ministri predsednik Daladier in ameriški
pariški veleposlanik Bullitt. V njih sta na-
glasila povezanost interesov zapadnih ve-
sil in Zedinjenih držav Severne Amerike,
in to v obliki, kakor se doslej še ni zgodilo.
(Vsebinsko obeh govorov smo objavili že v
ponedeljskem »Jutru«).

London, 30. maja. Opolidanski listi so za-
beležili današnji obisk Majskega v zuna-
njem uradu kot zelo pomemben dogodek.
Sicer o razgovoru ni bilo mogoče zvedeti
nikakih podrobnosti, vendar zatrjujejo li-
sti, da je poslanik Majski ob tej priliki
sporočil odgovor ruske vlade na zadnje
angleške predloge in da je ta odgovor po-
zitivnen. Sedaj naj bi se vršili le še tehnični
razgovori med generalnima štaboma in
med zastopstvi gospodarskih ministrstev
obeh držav za konkretno izvedbo obvezno-
sti, ki jih bosta obe velesili sprejeli po no-
vi pogodbi.

Po vesteh iz Moskve je imel Molotov
včeraj popoldne daljši razgovor z angle-
škim poslanikom Seidson in odpravnikom
poslov francoskega poslanstva. Listi me-
nijo, da je že ta sestanek pomenil stvarni
zaključek pogajanj.

Danes ekspozice Molotova

Moskva, 30. maja. o. Komisar za zuna-
nje zadeve Molotov bo imel svoj napoved-
ni politični govor v sredo pred obema
zbornicama sovjetskega parlamenta. Pri-
čakujejo, da bo Molotov ob tej priliki
podrobno govoril o pogajanjih z Anglijo.

Novi francoski veleposlanik na potu v Moskvo

Varšava, 30. maja. AA. (Pat): Francoski
vleposlanik v Moskvi Nagyar se je na poti
v Moskvo ustavil v Varšavi, kjer je ostal
2 dni kot gost francoskega veleposlanika v
Varšavi Noela. Včeraj popoldne je nadalje-
val svojo pot proti Moskvi.

Maršal Rydz-Smigly povabljen v London

London, 30. maja. AA. (Havas). Iz
uradnih krogov se je zvedelo, da je angle-
ška vlada povabila poljskega maršala
Rydz-Smiglego, da prisostvuje velikim va-
jam angleške vojske, ki bodo konec letoš-
njega leta.

Italijanski tisk o zvezi z Rusijo

Milan, 30. maja. d. Italijanski tisk, ki je
bil dosedaj soglasno mnenja, da je spora-
zum med Londonom in Moskvo malo verje-
ten, ako ne popolnoma izključen sedaj že
odkrito piše o možnosti te zveze. Pri tem
izjavlja, da se Nemčija in Italija čutita tej
novi zvezi diplomatsko, politično in vojaško
popolnoma dorasli, in to tem bolj, ker bo
prej ali slej prišlo še do tesnejšega sode-
lovanja Japonske z državama osi. Italijanski
tisk očita končno Londonu, da bratimljenje
z boljševizmom resno ogroža poštene raz-
govore z Rimom in Berlinom in s tem vso
zapadno civilizacijo.

Pariški mnenja o položaju

Pariz, 30. maja. AA. (Havas): »Jour« se
v današnji številki bavi z evropskim polo-
žajem, ter med drugim pravi: »Uvedba spo-
šne vojaške obveznosti v Angliji je v mno-
go večji meri preprečila vojno, kakor pa
diplomatsko delo in revizija ameriškega za-
kone o nevtralnosti. »La Justice« piše: No-
va protizolacijska ofenziva predsednika
Roosevelta je prišla istočasno ko sklep an-

gleško-francosko-ruskega sporazuma, ki je
na pragu, kar jasno priča, da Združene ame-
riške države pozornost gledajo na zvezo, ki
se uredi. V ostalem se zdi jasno, da
mora podpis trojnega sporazuma predstavl-
jati le eno etapo v bodoči organizaciji od-
pora proti napadalcu.

Glede odhoda tujih prostovoljcev iz Špa-
nije piše »Jour«: Odhod legionarjev iz Špa-
nije pomeni pomiritev. Ker so takšni kora-
ki redki, jih je treba posebej poudariti. Tre-
ba se je nadejati, da bo v režimu, ki ga bo
vpeljala Španija, zmogala ona smer, ki je
nam naklonjena in da bosta oba naroda
vzpostavila prijateljske vezi, kakršne so ob-
stojale med njima nekdanj.

Unifikacija nemškega in italijanskega letalstva

Rim, 30. maja. o. Bivanje nemškege ne-
rala Milcha v Italiji, ki je trajalo dalje ka-
kor se pričakovali, smatrajo za prvi važni
korak v praktičnem uporabljanju določb
italijansko-nemške vojaške pogodbe. Ge-
neral Milch je imel več razgovorov z ita-
lijanskim državnim podtajnikom za letal-
stvo generalom Valleom ter je obiskal vsa
letalska središča v Italiji. Oba sta z ita-
lijanskimi in nemškimi letalskimi strokovnja-
ki izdelala načrt o unifikaciji italijanskega
in nemškega letalstva, da bi lažje in hitreje
vporabljalo iste aparate na eni in drugi stra-
ni. Tudi municija, predvsem bombe, bi so
izdelovale odslej na isti način, da bi se ita-
ljanska in nemška letala po potrebi lahko
oskrbovala bodisi v italijanskih ali nemških
tvornicah.

Naraščajoča aktivnost Rusije na Kitajskem

V računanju, da imajo hrbet v Evropi zavarovan, so
začeli sovjeti še v večji meri podpirati Kitajce

London, 30. maja. d. V krogih vzhodno-
azijskih diplomatskih zastopstev v Londonu
so naziranj, da se bo po sklenitvi tro-
zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo pre-
ložilo težišče angleško-japonske izmenjave
misli o vseh vprašanjih iz Tokia v London.
Poznavalci japonske politike opozar-
jajo na to, da bo angleško-francoska zveza
z Rusijo Moskvi močno okrepila hrbet v
Evropi in jo zavedla k temu, da bo vodila
na Daljnem vzhodu aktivnejšo politiko. Po
informacijah, ki so jih prejeli v Londonu
v zadnjih tednih, je res opaziti, da postaja
prevažanje ruskega vojnega orožja na Ki-
tajske po progi Hsinking—Lancav vedno
večje in intenzivnejše. V Lancavu so na-
dalje koncentrirane zelo močne ruske le-
talske formacije in predstavljajo to mesto
istočasno nekako rusko »oficirsko zalogo«
za Kitajsko. Ni izključeno nadalje, da
bodo narasli tudi prevozi ruskega orožja
in municije po stari »svileni poti« skozi
provincio Sinkiang. Londonski diplomatski
krogi so končno mnenja, da bo Anglija
aktivirala svojo kitajsko politiko v trenu-
tu, ko bodo z angleškega stališča evropske
razmere dovolj razčiščene in podpisana
pogodba z Rusijo.

Spopadi na meji

Zunanje Mongolije

Tokio, 30. maja. o. Nedeljski spopad na
meji Zunanje Mongolije in Mandžurije
smatrajo v Tokiju za mnogo bolj nevaren
kakor so bili krvavi dogodki pri Čangku-
fengu na meji med Rusijo, Mandžurijo in
Korejo. Japonska agencija Domej poroča
o spopadu naslednje:
V nedeljo, ob 9.05 dopoldne, je eskadri-
la 9 lovskih letal, ki je pripadala Zuna-
nji Mongoliji, priletela pri mestu Mono-
han nad mandžursko ozemlje. Poveljnik
obrambene oporišča je pozval na pomoč
japonskega letala, ki so se spustila v boj z
mongolskimi ter jih v šestih minutah pet
sestrelila, nakar so druga pobegnila. Eno
uro kasneje je priletelo 20 mongolskih le-
tal nad Monohan, vendar pa so jih tudi
tudi napadla japonska letala, ki so jih se-
dem sestrelila, dočim ni bilo poškodovano
nobeno japonsko letalo. V nedeljo opoldne
je nato vpadla mongolska vojska v Man-
džurijo, nedaleč od Monohana, močna
1.000 vojakov in 300 konjenikov z več
tanki in 70 letali. Razvnela se je huda
bitka. O spopadu v zraku poročajo iz ja-
panskih virov, da je bilo sestreljenih 30
ruskih letal, dočim o bitki na kopnem ne
poročajo ničesar.

Moskva, 30. maja. o. Službena poročila
o dogodkih na mongolsko-mandžurski me-
ji pravijo samo, da so vse vesti japonskih
časopisnih agencij o letalskih izgubah ru-
ske vojske izmišljene in da so merodajne
oblasti prejele samo poročila, po katerih
je došlo do spopada na meji pri Monoha-

težjem delu ter postane betežen in
star, ni nikogar, ki bi skrbel zanj.

Razume se, da se problem socialne
zaščite našega kmeta, bajtarja in kmeč-
kega delavca ne da rešiti po kopitu,
ki velja za druge stanovce. Izbrati bi
morali sistem, ki bi z najmanjšimi
žrtvami dosegel relativno največ in v
katerem bi naši podeželski občini bilo
odmerjeno prvo mesto, ne da bi se na-
njo natovorila neznozna nova breme-
na. Ali smo še daleč do tega?

nu, kjer je hotela mandžurska vojska pre-
korčiti mejo, pa je bila odbita.

Seja japonske vlade

Tokio, 30. maja. Danes je bila izredna
seja japonske vlade, na kateri sta vojni
minister generala Itagaki in zunanji mi-
nister Arita poročala o spopadu na mon-
golsko-mandžurski meji pri Monohanu.
Mandžurska vlada je zaradi tega dogo-
dka protestirala ter dolži mongolske čete,
da so izzvale spopad. Mandžurska vlada
omenja nadalje v svoji noti, da so čete
Zunanje Mongolije že večkrat prekršile
mejo, ter zahtevajo, naj ustavi mongol-
ska vojska vsako sovražno akcijo, ker bo
drugače Mandžurija prisiljena podvzeti
protiukrepe. Poročajo tudi, da je japonska
vlada protestirala v Moskvi zaradi nap-
ada dveh ruskih vojnih ladij na mandžur-
ske vojske ladij na reki Ussuri, 60 km da-
leč od mesta Tungancena.

Japonska čestitka Hitlerju

Berlin, 30. maja. w. Japonski ministrski
predsednik je poslal kancelarju Hitlerju
ob priliki podpisa italijansko-nemške vo-
jaške pogodbe naslednjo brzojavko: »V
prepričanju, da bo sprico nemirnega po-
ločaja Evrope med Nemčijo in Italijo skle-
njena zavezniška pogodba bistveno pripo-
mogla k pospešenju akcije za svetovni
mir, sporočam najiskrenejšo čestitko. —
Baron Hiranuma.«

Kancelar Hitler je odgovoril z nasle-
dno brzojavko: »Vzradoščen, da se me-
nje Vaše Ekselence o pomenu nemško-
italijanske zavezniške pogodbe strinja z
mojim pojmovanjem. Vam sporočam na
čestitke k njeni zaključitvi svojo prisr-
čno zahvalo. Hitler.«

Angleški kralj na Tihem oceanu

Vancouver, 30. maja. br. Kralj Jurij in
kraljica Elizabeta sta na svojem potovanju
po Kanadi prispela v Vancouver Island.
Tja sta potovala s posebno jahto, ki so jo
spremljali štirje kanadski rušilci. Jutri bo-
sta s te najbolj zapadne točke svoje poti
nastopila pot nazaj v Toronto od koder bo-
sta v nekaj dneh odpotovala v Zedinjene
države.

Victoria, 30. maja. AA. Angleški kralj
Jurij in kraljica Elizabeta sta se pripeljala
danes v Victorio. Ta sprejem je predstavl-
jal dozdaj morda najimpozantnejši in naj-
slavnejši prizor z vsega dosedanjega po-
tovanja angleške kr. dvojice po Kanadi.
Ko se je pojavila ladja »Princesinja Mar-
gareta«, s katero sta se pripeljala kralj in
kraljica, so zagoreli ob vsej obali in na
sosednjem otoku kresovi. Vsa poslopja ob
obali so bila slavnostno razsvetljena, v
zraku pa so se križali snopi žarometov.
Prihod ladje so pozdravili topovski strel,
na ladjah pa so zatulile sirene. Tisoči ljudi
so z največjim navdušenjem in vzklika-
njem pozdravili kralja in kraljico. Kr. dvo-
jico je prvi pozdravil zastopnik guvernerja
angleško-kanadske Kolumbie, ki je kralju
in kraljici predstavil ostale navzoče
ugledne osebnosti. Iz pristanišča sta se
kralj in kraljica odpeljala v guvernersko
palačo, kjer sta ostala čez noč. Ob 22. je
kralj imel po radiu kratek govor, v kate-
rem se je prebivalstvu zahvalil za prisrčen
sprejem, ki so ga privedli kr. dvojici.

Angleški socialisti za vojaško obveznost

Na državnem kongresu je bila z ogromno večino odklo-
njena resolucija proti splošni vojaški dolžnosti

London, 30. maja. br. Na včerajšnjem
kongresu laburistične stranke, ki se je še
edina upirala politiki sedanje vlade, so bi-
li sprejeti izredno važni sklepi. Znano je,
da so se liberalci že na zadnji seji
svojega vodstva odločili podpirati akcijo
za uvedbo vojaške obveznosti v Angliji.
Sedaj so se o tem vprašanju po svojih
delegatih izrazili tudi laburisti. Formalni
predlog nekega laburističnega poslanca,
da bi se odklonila sleherni oblika voja-
ške službene obveznosti v Angliji, je bil
odklonjen z 1.670.000 proti 286.000 glasov-
m.

Na kongresu so razpravljali tudi o zu-
nanji politiki. Govorniki so očitali vladi,

da zavlačuje sklenitev pogodbe o vza-
jemni pomoči z Rusijo. Zahtevali so, da
se reorganizira Društvo narodov, ki naj
bo dejansko sposobno zagotoviti svetu
trajen mir na osnovi mednarodne pravi-
čnosti in z ureditvijo vseh mednarodnih
problemov političnega, gospodarskega in
socialnega značaja. Tako Društvo narodov
bi moralo z naglo akcijo odpraviti vse
razloge kakršnegakoli konflikta na svetu.
Nemški narod mora vedeti, da nihče ne
obkoljuje Nemčije.

Resolucija, v kateri se je izražala kri-
tika sedanje Chamberlainove zunanje
politike, je bila sprejeta z 2.361.000 proti
55.000 glasovom.

Volitve na Madžarskem

Vladna večina je dobila tri četrtine mandatov, narodni
socialisti 39

Budimpešta, 30. maja. w. V binkoštnih
praznikih so bile na Madžarskem volitve
v parlament. Na binkoštno nedeljo so vo-
lili 113 poslancev, na binkoštni ponedeljek
pa 147, skupno torej 260. V prvih popo-
danskih urah so bili znani izidi volitev v
231 volilnih okrajih, dočim bo padla odlo-
čitev o osmih mandatih prihodnjo nedeljo
z ožimi volitvami. Začasni izid je nasle-
dnji:

Stranka madžarskega življenja (vladna
stranka) 164 mandatov; z vladno stranko
sodelujoča zveza madžarskih Nemcev 2;
zedinjena krščanska stranka, ki je bila z
vlado v volilni zvezi, 5; stranka puščiča-
stega križa (v kateri so bile združene
vse desničarske radikalne opozicijske sku-
pine) 39; stranka malih kmetovalcev (pri-
staši Tiborja Eckhardta) 10; meščanska
svobodomislalna stranka (Karel Rassay) 5;
socialni demokrati 5; izven stranke 1.

Manjka jo še končni podatki za 21 man-
datov ter bo končni izid volitev znan v čer-
tek dopoldne, more pa se še sedaj računa-
ti, da bo dobila stranka puščičastega križa
40 do 50 mandatov. Stranka puščičastega
križa ima še sedaj petkrat več mandatov

kakor v prejšnjem parlamentu. Hud poraz
je doživela stranka malih kmetovalcev, ki
je dobila manj kakor tretjino svojih prejš-
njih mandatov. Popoln polom so doživeli
stranke meščanske sredine, predvsem obe
disidentski skupini, ki sta se v novembu
s 60 poslanci ločile od takratne vladne
stranke. Socialni demokrati bodo bržkone
obdržali svoje posestno stanje tudi v no-
vem parlamentu. Posebno pozornost zbujajo
močna preusmeritev volilcev na radikalno-
demičarsko stran v Budimpešti in okolici.
V Budimpešti je priborila vladna stranka
15 mandatov, stranka puščičastega križa
pa 11. V budimpeštanski okolici je stranka
puščičastih križev pred vladno stranko v
razmerju 3 : 2. Doslej so bili izvoljeni vsi
ministri, ki so nastopili kot vladni kandi-
dati.

Zločini

irskih teroristov

London, 30. maja. br. Irski teroristi so
prišli v zadnjih dneh spet z ojačeno
akcijo. V severni Irski so si postavili ile-
galno radijsko oddajno postajo, ki je pri-
čela že sneti s propagandnimi oddajami.
V Liverpulu je v nekem kinu danes po-
polodne eksplodiral peklenski stroj, dva
druga sta eksplodirala v kinematografih
v Birminghamu. Eksplozije niso povzro-
čile večje škode. Človeških žrtev ni bilo.
V Coventryu so našli davi policijski
organi dva peklenska stroja, ki sta bila
temprirana. V zadnjem trenutku so ju od-
stranili od poslopja, h kateremu sta bila
prislonjena.

Bivši kralj Zogu

se bo preselil v London

Rim, 30. maja. o. Bivši albanski kralj Zo-
gu se bo s svojo rodbino preselil iz Cari-
grada v London. To vest italijanskih listov
potrjuje tudi londonski »Evening Standard«,
ki pristavlja, da bo prišel kralj Zogu v
London v prvi polovici junija.

General Prhala na Poljskem

Varšava, 30. maja. AA. (Stefani). Češki
general Prhala, ki je pobegnil iz Češke,
je prispel na Poljsko, kjer je takoj začel
s protinemško propagando in organiziral
češke politične begunce. Poljski listi, tudi
vladni, naglašajo veliko gostoljubnost, ki
jo je Poljska izkazala generalu Prhali.

LJUBLJANSKI VELESEJEM

od 3. do 12. junija 1939

(45. RAZSTAVNA PRIREDITEV)
600 RAZSTAVNALCEV IZ 12 DRŽAV
NAJRAZNOVRNEJŠE BLAGO

Posebne razstave:

Pohištvo Avtomobili

Narodne vezenine

Polovična vozina na železnici. Pri postajni
blagajni kupite rumeno železniško izkazni-
co za 2 din. — Zrebanje vstopnic za dobi-
ke v vrednosti okrog 100.000.—

Ismet Ineni o ciljih turške zunanje politike

Prezident turške republike o namenu sporazumov in
zaveznih Turčije z drugimi državami

Ankara, 30. maja. AA. V svojem govoru, ki ga je imel na kongresu narodne republikanske stranke, je predsednik republike Ismet Ineni govoril o zunanji politiki ter izjavil med drugim, da preživlja človeštvo sicer veliko krizo in vlada splošna negotovost v svetu, ki pa ne more trajati dolgo. Prišlo bo do spopada ali pa bo zmagal zdrav razum. Kot tolmač turškega javnega mnenja izražam željo, da bi se zgodilo drugo, namreč, da bi zmagal zdrav razum. Glavno načelo je, da imajo države, ki so slabo naseljene, prav tako kakor države z gostoto naseljenosti, pravico do neodvisnosti in narodnega življenja. Zavračamo in bomo zavračali vedno teorije, po katerih naj bi bili mali narodi podrejeni velikim narodom. S tega stališča je treba gledati naše sporazume in naša zaveznitva.

Balkanski sporazum je bil sklenjen pod tem načelom. Anglesko-turška zveza nima nobenega napadalnega značaja in predstavlja obveznost, ki sta jih obe državi prevze-

li zaradi skupne obrambe varnosti in miru. Ko smo uredili vsa nesoglasja z našimi sosedi, smo povedali, da smo neposredno zainteresirani pri varnosti svojih sosedov. Vsaka nevarnost, ki ogroža naše sosesede, predstavlja nevarnost, ki bi utegnila nekolično pozneje zadeti tudi nas. Zato bomo ukrenili vse potrebno, da onemogočimo morebitno nevarnost, ki bi utegnila ogroziti naše sosesede.

Odnosaji med Turčijo in Rusijo niso bili nikdar tako topli in polni zaupanja kakor v sedanjem času. Po končni ureditvi vprašanja aleksandretskega sandžaka tudi med Turčijo in Francijo ne bo več nobenega neurejenega vprašanja in ne bo nobena sila več razdružila francosko-turškega zblizanja.

Na koncu svojega govora je predsednik pripomnil, da bo turški narod izpolnil svojo nalogo v primeru, če človeštvo zadene katastrofa. Turški narod je pripravljen dokazati svoje junaštvo.

Češkoslovaško zlato v Angliji

London, 27. maja

Pretekle dni je vzbudila znatno pozornost vest, da je britanska vlada ukinila zaporo nad zlato zalogo čsl. Narodne banke in dovolila izplačilo zlata v korist nemške Narodne banke. Zlato je bilo pod zaporo od zasedbe Češkoslovaške po nemški vojski. Z zadevo se je bavila tudi britanska poslanska zbornica in predsednik vlade Chamberlain je moral odgovorjati na razna vprašanja opozicijskih in nekaterih vladnih poslancev. Pred nekaj dnevi je namreč v »Daily Telegraphu«, ki ima dobre zveze s finančnimi krogi, izšel članek, ki je obravnaval zadevo dvignjene zapore nad čsl. zlato zalogo. Članek je omenjal, da se mudi v Londonu zastopnik nemškega trgovskega ministrstva, ki je zahteval izplačilo čsl. zlata in da je britansko finančno ministrstvo že dovolilo izplačati izvesten del te zaloge.

Po informacijah dobro poučenih uradnih mest ugotavljajo sedaj listi naslednje: Praska Narodna banka je naložila del svojega zaloge zlata za približno 11 milijonov angleških funtov v Angliji še pred septembrsko krizo lanskega leta zaradi vojne nevarnosti, ki je tedaj pretita Češkoslovaški šest milijonov funtov je imela Narodna banka zapisano na svoje ime, ostalih pet pa na ime Banke za mednarodna plačila v Baslu. Razen tega je ostalo v angleških denarnih zavodih še 8 in tri četrt milijona funtov, ki jih je angleška vlada namenila Češkoslovaški kot dar po lanskem septembrski krizi. Zasebne terjatve čsl. upnikov v Angliji so znašale približno 4 milijone funtov.

Na izplačilo vseh teh zneskov je 15. marca po zasedbi Češke in Moravske naložila angleška vlada zaporo, ker Anglija ni priznala zasedbe. Nemčija je po zasedbi prevzela vodstvo finančne politike in posle praska Narodne banke. Zahtevala je izplačilo zlata zaloge in prisilila na Anglijo s tem, da je od svoje strani naložila zaporo na angleške terjatve v Češkoslovaški, zlasti na posojila londonskih emisij, dovolila

Slovaško spoznanje: »Učimo se od čehov!«

Nekako pozno spoznanje odmeva iz članke, ki ga je pod naslovom »Učimo se od Čehov!« prošlo soboto priobčilo bratislavski »Slovak«, glasilo Hlinkove stranke in sedanje slovaške vlade. Članek pravi med drugim:

»Na prvi pogled je neverjetno, v resnici pa bolešno in resnično, da smo Slovaki po eni strani sovražno Mađžarom, po drugi pa smo jim zelo podobni. Niti v 20 letih nismo bili v stanu izločiti iz naše narodne duše vsega, kar vanjo ne spada in kar je usoden ostanek tisočletnega sožitja v neki državni organizaciji in v izvestni kulturni sredini. Naša miselnost trpi na boleznih, ki je tipično mađžarska in ki se je globoko zašla v naše narodno telo. Na celi stvari pa je še najzlastnejše to, da se s tem še ponašamo in bahamo. Kdo se ne spominja, kako smo prej gledali Čeha samo zato, ker niso imeli one znane izlizenosti, družabne prožnosti, aristokratske uglejenosti in bogve česa vsega še, kakor smo bili tega vajeni od mađžarske gospode. In na drugi strani: kako smo mi povzdigovali svojo priučeno družabnost, prožnost, uglejeni nastop, kar vse smo smatrali za prirojeno in očarujoče.

Pogrešan prekoatlantski letalec

London, 30. maja. AA. (Reuter). Boje se, da se je drzemu letalcu Thomasu Smithu, ki je nameraval preleteti Atlantski ocean od zapada proti vzhodu z letalom »Baby Clipper«, pripetila nesreča. Prevladuje mnenje, da so bile bencinske zaloge, ki jih je imel s seboj prežgodej izžrpane. Pripuščajo tudi možnost, da se je spustil morda kje na Irskem ali Škotskem, nekateri pa so prepričani, da je našel smrt v morju.

Ob 11.40 se ni bilo mogoče ugotoviti, ali so Thomasa Smitha zares opazili nad angleškimi otoki. Ker so njegove zaloge bencina morale biti izžrpane že približno v dveh urah, vlada za njegovo usodo največja skrb.

Patriarhova zadušnica na Oplencu

Beograd, 30. maja. P. Patriarh Gavrilko je imel danes dopoldne na Oplencu v spominski cerkvi zadušnico za pokojnika kralja Aleksandra in Petrom ter vsemi umrli člani Karadjordjevega doma.

Upokojitev

Beograd, 30. maja. AA. Upokojen je Vinko Auser pri gozdarski upravi v Boh. Bistrici.

Italijanski vojni proračun odobren

Rim, 30. maja. AA. (DNB) Senat je snoči soglasno sprejel proračune vseh treh ministrstev, ki spadajo pod narodno obrambo. V poročilu, ki ga je podal o proračunskem predlogu za mornariško ministrstvo, je admiral Cavignari poleg drugega poudaril, da je bila italijanska vojna mornarica v zadnjih 17 letih do temelja obnovljena. Italija danes razpolaga z moderno vojno mornarico v pravem pomenu besede, ki pa se še dalje ojačuje in izpopolnjuje. Največja skrb je posvečena graditvi podmornic in lahkih križark. Pomorska oporišča so bila v veliki meri izpopolnjena in preskrbljena z zalogami, ki bi zadostovale za morebitno dolgotrajno vojno. Lahko rečemo, je dejal admiral, da smo dobro izkoristili čas in vse možnosti, ki smo jih imeli.

O proračunu za letalsko ministrstvo je podal poročilo general Valle, ki je dejal med drugim: Dnevi, ki jih je preživel v naši sredi državni tajnik nemškega letalskega ministrstva general Milch, so bili dnevi intenzivnega dela, ki je rodilo odlične sadove. Italijansko in nemško vojno letalstvo bosta tudi v bodoče v tesnem stiku, ki bo koristil razvoju obeh letalskih sil. Letalstvo je že po svoji naravi v prvi vrsti poklicano, da vnaprej onemogoči vse poskuse obkoljevanja.

Beležke

Občna zbora organizacij
JNS in OJNS za mesto Celje

V petek, 2. junija, ob 20. bosta v Celju v tamošnjem Celjskem domu občna zbora organizacij JNS in mladine JNS za mesto Celje. Politično poročilo bo na obnem zboru podal dr. Albert Kramer.

Vatikansko glasilo o naši zunanji politiki

»Osservatore Romano« piše o mednarodnem položaju Jugoslavije in pravi, da je po obisku Nj. Vis. kneza namestnika Pavla potrjena politika sporazuma iz leta 1937. Razgovori med grofom Ciano in Cinciar Markovićem pa so potrdili tudi solidarnost z ostalimi državami balkanskega spoznanja. Te smernice jugoslovenske politike so naletele na popolno odobravanje vse jugoslovske javnosti.

»Ne zgubljam vere!«

Vilderjeva »Nova riječ«, organ samostojne demokratske skupine Kmetstvo demokratske koalicije, ugotavlja z ozirom na razne glasove o stanju sporazuma sledeče: »Ena faza v delu za sporazum je nedvomno završena. Nastati mora druga. Mora, ako nečemo, da lahkomišeno zaigramo tudi ono zadnje, kar imamo.«

Z ozirom na pesimistične glasove, ki se širijo, piše »Nova riječ«: Kakor od začetka nismo verjeli, da se na nekoliko konferencah da definitivno, za vse čase rešiti hrvatsko vprašanje v naši državi, kakor smo, kolikor smo le mogli, stalno skeptično komentirali razna vrlo optimistična sporočila, tako se sedaj ne moremo pridružiti zboru onih, ki lomijo palico nad vsakim poskusom, pa tudi nad vsako nado, da bi se moglo v smeri notranje konsolidacije nekaj pozitivnega ustvariti. Nekateri imajo interes, da tako postopajo, ker imajo posebne koristi od močnega stanja, drugi so pričakovali mnogo in brzo, pa so razočarani. Nočemo navajati raznih izjav in akcij, ki zanašajo v ta posel samo zmedo. Za informacijo onih, ki so poštene misli, lahko naglasimo to, kar smo vedno trdili, da je samo nesposobnost kriva, ako do sedaj ni zadovoljivih rezultatov.

Ta beležka, objavljena v »Novi riječi« pod naslovom »Ne izgubljam vere!«, je vzbudila splošno pozornost ter jo objavljajo vsi zagrebški listi.

Razčiščevanje v JRZ

Vlada nadaljuje z reorganizacijo banovinskih odborov JRZ, iz katerih se sistematično izločajo vsi prijatelji dr. Milana Stojadinovića. Za Novim Sadom in Beogradom je sledilo v nedeljo še Skopje, kjer so izvolili nov banovinski odbor JRZ. Za predsednika je bil izvoljen predsednik vlade g. Dragiša Cvetković, ki je imel ob tej priliki krajiš govor o političnem položaju. V vodstvu JRZ izjavljajo v zvezi s to reorganizacijo, da bodo v teku dveh mesecev izvoljeni v vseh banovinah novi banovinski odbori JRZ. Nato bo na jesen sklican izredni kongres JRZ, na katerem bodo izvolili namesto dr. Stojadinovića novega predsednika stranke.

Manifestacija italijanskih žensk

Na binokšno nedeljo so bile v Rimu ogromne ženske manifestacije. Kakor poročajo italijanski listi, se je zbralo 60.000 italijanskih žensk, ki so proslavljale 20-letnico fašistične revolucije. Opoldne je bil mimohod aktivnih članic fašističnih organizacij pred Mussolinijem. V sprevedu je bilo 15.000 uniformir. žensk. Pri manifestacijah so sodelovale Italijanke iz cele Italije in iz vseh poklicev. Posebno pozornost so vzbudile v povorci žene italijanskih kolonistov, ki so bile v rjavih uniformah s šlemi na glavah in s karabinkami na ramenih. Poseben del povorke so tvorile ženske, članice zaščitnih oddelkov proti zračnim napadom, dalje kolesarke, motociklisti, in ženske na konjih, ki so zaključile povorko. Po mimohodu je imel Mussolini krajiš govor, v katerem je poveljeval poštrevnost in rodoljubje italijanskih žena, ki so stale vedno zvesto ob strani svojim možem tudi v najtežjih časih.

S kongresa nemških akademikov

V Würzburgu je bil kongres vsenemške zveze akademске mladine. Vodja nemških akademikov dr. Scheel je posvetil velik del svojega govora nemškim akademikom, ki študirajo v Pragi in Brnu. Dejal je, da so »letos pomlad ponesli nemško državno zastavo v Prago, kjer bo večno vihrala. V nemali meri je zasluga nemške akademске mladine, da je postala Praga za najetejšo nemško univerzo zopet nemška in da bo nemška tudi večno ostala.«

Ideolog narodnega socializma Alfred Rosenberg je govoril akademikom o potrebi nadaljevanja boja proti židom in židovstvu. Poudaril je, da »Nemčija v svoji borbi proti židom ne bo popustila kljub vsem pritiskom od zunaj niti za las. Za Nemčijo bo židovsko vprašanje rešeno šele takrat, ko bo izginil poslednji žid iz Nemčije. Prepričani pa smo, da bo sledila našemu zgledu prej ali slej tudi vsa ostala Evropa, ker v Evropi ni prostora za žide.«

Molitev generala Franca

V Madridu je položil gospodar Španije, Franco, svoj meč v cerkvi sv. Barbare na oltar, da bi s tem simbolično izročil svojo oblast v božje roke. Meč je prevzel iz generalovih rok toledski kardinal nadškof Tomas, general Franco pa je kleče glasno molil naslednjo molitev. »Gospod, sprejmi napore vedno Tvoje ljudstva, ki je z menoj v Tvojem imenu junaško premagalo sovražniške resnice v tem stoletju. Gospod Bog, ki so v Tvojih rokah vse pravice sveta in vsa oblast, pomagaj mi, da bom privedel svoj narod do popolne svobode v imperiju v Tvojo in Tvoje cerkve slavo!«

Po tej molitvi je generala Franca blagoslovil kardinal Tomas s sledečimi besedami: »Naj bo s teboj Gospod, od katerega izhajajo vse pravice in vsa oblast. Naj te blagoslovi in te nadalje varuje s svojo ljubeznijo. Prav tako naj varuje ljudstvo, ki ti je izročeno v vodstvo. V tem imenu te blagoslovim.«

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Kostanjevica spet pod vodo

V enem tednu že druga poplavna katastrofa

Novo mesto, 30. maja. Pred tednom smo obširno poročali o velikih poplavih na Dolenjskem, ki so nastale po dveh hudih nalivih in povzročile visoko, dozdaj še neprecenjeno škodo. Danes, komaj teden dni po strahovitih nalivih, je iz Kostanjevice spet prispela vest, da je Krka po tridnevem neprestanem deževju spet prestopila strugo in poplavlja mesto in vse njegovo okolice. Ubogi ljudje, ki si še niso oddahnili od zadnje katastrofe, so zdvojeni in obupani. Krka, ki je spet 3 m nad normalo, je pričela vdirati v kleti in stanovanja, ki so jih komaj očistili od blata in razne navlake, nanešene pri zadnjih poplavih. Vsi vrtovi so poplavljeni. Prav sedaj so jih hoteli ljudje prekopati in zasaditi nove sadike, narasla Krka pa je vse to delo sedaj preprečila. Da živina ni potonila, so jo morali znova odgnati na varna mesta, tako v vasi Dobe, Globočnice in Slinovce. V vsej Kostanjevici ni dobili nobenega sočivja in so ljudje prisiljeni vse to uvažati, saj ni na razpolago niti navadne salate.

Zalostno sliko nudi zaradi povodnji tudi Krakovski gozd. Divjačina propada. Fazani, ki so jih zakupniki lova leta in leta gojili, so v množini poginili. Utunilo je tudi mnogo zajcev in druge divjačine.

Vsi dotoki, stekajoči se vzdolž Gorjanec in šentjernejske doline v Krko, tako cikavski, pruskiški, orehovski potok, Gradiški, zlasti pa še Studena, naravnost bru-

hajo vodo iz prenapolnjenih korit. Slika je naravnost obupna in se vseh ljudi spričo neprestanih nalivov polašča obup. Na Krškem polju, v okolici Kostanjevice in šentjernejskega polja so vsa žita uničena. Ljudje bi radi žito pokosili in znova preorali polja, da bi zasadiili krompir, a tudi to jim ni mogoče, ker nimajo sredstev, da bi si nabavili krompir. Revščina v teh krajih je zelo velika in spričo tega je potrebna mnogim krajem nujna pomoč. Sredstva za navo semenskega krompirja se morajo dobiti, sicer bo jeseni še hujša lakota, kakor so to že doslej domnevali. Sadej, ki je letos toliko obetalo na cvetju, je pričelo zaradi neprestanih nalivov gniti in zarod odpada, tako da je šel tudi ta up na zaslužek po vodi.

Voda je pri vasi Dobe preplavila zvečer državno cesto proti Kostanjevici, žalostne vesti pa so prispеле tudi iz vasi Dobrič, Globokega, Vrbovca in Korita. Neprestani nalivi uničujejo vso letošnjo setev. Poplavljeni so tudi travniki, ki jih bodo morali pokositi, da bo vsaj otava nekaj vredna.

Poplave so nov dokaz, da je nujno potrebna regulacija omenjenih hudournikov, zlasti pa Krke v okolici Kostanjevice. Že pred 60 leti so o tem razmišljali prebivalci in so bili za to napravljeni tudi potrebni načrti. Nujno potrebno je tudi, da se dvigne državna cesta na Prekopi tja do Kostanjevice, da voda ob poplavih ne bo vedno ovirala prometa.

Na Korošici smrtno ponesrečenega dijaka Simonicha so prepeljali na dom

Gračak na Klevevžu je izgubil edinega sina — Mladi pokojnik bo danes položen v rodbinsko grobnico

Celje, 30. maja. O smrtni nesreči na Korošici, katere žrtev je postal sedmošolec ljubljanske realne gimnazije Gerhard Simonich, edini sin upokojenega majorja in gračaka na Klevevžu pri Šmarjeti na Dolenjskem, smo prejšnji š naslednje podrobnosti:

Pokojni Simonich je na binokšno nedeljo ob 7. zjutraj krenil v družbi 26letne trgovske službenke Marije Kosove in njenih sester Amalije in Lucije ter Vinka Kosa iz Novega mesta in krojaškega pomočnika Josipa Ciglerja iz Ljubljane. Iz Stahovice pri Kamniku so odrinili na Veliko planino. Ko je prišla družba na Veliko planino, je že začelo deževati. Ob 13. se je zvedrilo in odrinili so proti Korošici. Ko so prispeli na Korošico, se jim je nudil krasen pogled na vrhove Kamniških planin, ki so se svetili v soncu. Ko so se vzpeli na Rzenik, je spet začelo deževati. V pastirski koči na Rzeniku sta vedrila ljubljanska turista Florjan Zagar in Fran Dežman. Vsa družba je nato krenila na konja.

Na grebenu jih je zajel silen snežni vihar in je z največjim naporom so lahko korak za korakom prodirali dalje. Zaradi hudega mraza so jim roke skoraj popolnoma otrpnile. Skupino je vodil Simonich, ki je bil visok, močan fant. Po hudih naporih so dospeli na Presedanj. Simonich in Marija Kosova sta se tako oddaljila od družbe, da ju ostali, ki so hoteli v Bistrico, niso mogli priklicati nazaj. Po eni uri hoda so ju dohiteli. Iskali so poti, ker se markacija ni videla. Simonich je bil že močno izčrpan. Vinko Kos mu je dal čokolado in sam prevzel vodstvo. Naposled so našli stezo. Zaradi hudega mraza in neurja pa so le počasi mogli naprej. Ko so bili blizu Vratc, je Cigler opazil, da je Simonich omagal. Cigler, Kosova in Florjan Zagar so mu pomagali. Težilo so ga noge in tudi njegov pogled je bil čuden. Zagar mu je vzel nahrbtnik, Cigler pa mu je pomagal pri hoji. Vendar je Simonich klecnil ob vsakem koraku.

Zagar in Cigler sta uvidela, da sama ne moreta spraviti Simonicha do Kočbekovega doma na Korošici. Zato je Zagar ostal pri njem, Cigler pa je odšel proti Kočbekovemu domu in pomagal Mariji Kosovi, ki so jo tudi že zapuščale moči. Decela premaženjo so prispeli v Kočbekov dom in prosili za pomoč. Turisti v

domu so takoj pohiteli proti Vratcem in z njimi oskrbnik Klemen Prodnik z nosilnico. Ko so Simonicha našli, se mu je bledlo. A ko so ga prenesli v kočjo, je bil že mrtev. Vsi polzkusi, da bi ga spravili k zavesti, so bili zaman. Očitno ga je zaradi silnih naporov zadela kap.

Klemen Prodnik je na binokšno ponedeljek ob 15. krenil na Korošico, kamor so po hudi borbi z neurjem in v silnem snežnem meteu dospeli ob 20. v Kočbekov dom. Truplo nesrečenega dijaka so položili na nosilnico in proti jutru so krenili nazaj proti Lučam. Ker ob nedeljah ni telefonske službe v Lučah, je bila reševalna postaja SPD v Celju obveščena šele v ponedeljek ob 21. Načelnik reševalne postaje, znani naš alpinist Andrijo Kopinšek, in član reševalne postaje Dušan Gradišnik sta se že ob 22. z avtomobilom odpravila v Luče. Tam sta prenočila in davi okrog pol 5. sta krenila na Korošico. Okrog 7. zjutraj sta na Inkretu srečala reševalce iz Luč, ki so nosili Simonicha v dolino. Priskočila sta jim na pomoč in v najhujšem snežnem meteu ter stalni življenjski nevarnosti so si krčili pot v dolino.

Pozneje sta se Kopinšek in Gradišnik ločila od ostalih in pohitela v Luče, kjer sta o nesreči obvestila oblastva. Popoldne so prispeli reševalci s truplom v Luče. Ponesrečenega dijaka so začasno položili v mrtvašnico in pokrili truplo z zelenjem in cvetjem. Kmalu nato je prispela komisija z zdravnikom dr. Arhom iz Ljubnega, ki je pregledala truplo, na katerem so bile vidne poškodbe, ki jih je dobil v borbi z neurjem.

Nekateri ljubljanski turisti, ki so se v ponedeljek vrnili v Kamnik, so obvestili v žalostnem dogodku starše, ki so že v ponedeljek zvečer prispeli v Celje in se še pomoči odpravili v Luče. Pretresljiv je bil prizor, ko sta mati in oče zagledala mrtvega sina edinca. Kmalu je prispel tudi avtofurgon iz Celja, ki je prejel Simonicha v Klevevž, kjer bodo nesrečnega položili v rodbinsko grobnico. Tudi oče in mati sta se že vrnila.

Turisti, ki so bili s pokojnikom v družbi, so se vsi v Kočbekovem domu. Vsi so si že opomogli. Ko se bo vreme izboljšalo, se bodo pod vodstvom oskrbnika Prodnika vrnili v Kamnik.

Kongres Narodne odbrane

Beograd, 30. maja. p. V dvorani Obrtniškega doma je bil danes državni kongres Narodne odbrane. Udeležili so se ga delegati iz vseh pokrajin države. Kongres je predsedoval podpredsednik osrednjega odbora prota Ljuba Bogičević, ker je predsednik Ilija Trifunović obolel. Poslal pa je na kongres toplo pozdravno pismo. Ko je bila odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju, so podali funkcionarji osrednjega odbora svoja poročila. Poročila navajajo težkoče, s katerimi se je morala Narodna odbrana lani boriti, poudarjajo pa, da je organizacija vse te težkoče obvladala in da danes zopet lahko plodno deluje. Po vsej državi šteje v okviru 80 oblastnih odborov 783 krajevnih odborov in 200 poverjenikov.

Poročila so bila sprejeta soglasno in brez diskusije. Odboru je bil podan absolutorij z zahvalo za njegovo dosedanje delo. V znak priznanja je bil pri volitvah z nezanimi spremembami izvoljen ves dosednji osrednji odbor s predsednikom Ilijo Trifunovićem na čelu. Iz Slovenije je v osrednjem odboru dr. Miloš Vauhnik iz Maribora, dr. Josip Cepuder, dr. Milan Dular in Franc Kobentar iz Ljubljane.

Sledila je živahna razprava o smernicah delovnega načrta za bližnjo bodočnost, na koncu pa je bila sprejeta obširna resolucija, v kateri so nanizani nasveti in ugotovitve Narodne odbrane in njenih edinic in ki bo izročena vsem zainteresiranim in pristojnim činiteljem.

General

Milorad Terzić umrl

Beograd, 30. maja. p. Včeraj je v Beogradu umrl general Milorad Terzić, šef vojnega geografskega zavoda. Spadal je med najodličnejše geografske znanstvenike ne le naše vojske, temveč v Jugoslaviji sploh. Preden je postal upravnik vojnega geografskega zavoda, je bil dolga leta profesor geografije na višji vojni akademiji. Pokopan je bil danes popoldne z vsemi vojaškimi častmi. Poleg ogromne množice obitvstva in oficirjev je prisostvovala pogrebu tudi vsa generaliteta z vojnimi ministrom generalom Nedelcem na čelu.

Skupščina davčnih izvršilnih organov

Beograd, 30. maja. p. V nedeljo in v ponedeljek je bil v Beogradu državni kongres Udruga davčnih izvršilnih organov. Udeležba na kongresu je bila zelo velika. Sprejeta resolucija vsebuje težnje in zahteve davčnih izvršilnih organov.

Minister Tomić

v Londonu

London, 30. maja. br. Danes je prispel v London jugoslovenski trgovski minister Tomić. V Londonu se bo mudil dva ali tri dni. O njegovem obisku je objavila agencija Reuter kratak komunik, v katerem pravi, da je privatnega značaja.

Obrtniški kongres v Kragujevcu

Kragujevac, 30. maja. p. Za binokšno praznike je bil v Kragujevcu državni obrtniški kongres, na katerem so bile po svojih delegatih zastopane vse večje obrtniške organizacije iz države. Prisotna je bila tudi močna delegacija bolgarskih obrtnikov, kateri so povod prirejali prisrčne ovacije. Za predsednika državne obrtniške zveze je bil zopet izvoljen Milan Stojanović.

Dunajška: V splošnem še oblačno, le ponekod, zlasti na zapadu, razjasnitev. Zračni pritisk nad Italijo bo dovedel polagoma do zboljšanja vremena.

Žaloigra v planinah ob binkoštnih praznikih

**Neugodno vreme je domala zahtevalo več smrtnih žrtev
Kamniške planine so tudi letos ugrabile mlado življenje**
(Novejša poročila objavljamo na drugi strani)

Letošnji binkoštni prazniki bodo mnogim turistom ostali v prav slabem spominu. Zlasti onim, ki so že v soboto v lepem vremenu odrinili od doma v trdnem upanju, da bodo napravili prvo daljšo turo po planinah. Največ turistov je vsekakor naskočilo Kamniške planine. Študenti in akademiki so bili v veliki večini med onimi, ki so v soboto s prvim in drugim popoldanskim vlakom prišli v Kamnik in se razdelili na vse smeri: proti Kravcu, Veliki planini in Bistrici.

Vreme je bilo nadvse ugodno in nihče ni pričakoval, da bo zakasnele večerne turiste že močil rahel dež. V nedeljo zjutraj je bilo sicer nekaj časa napol jasno, toda proti poldnevni je spet začelo deževati. Turisti, ki so s Kravca, Kokrskega sedla in Velike planine krenili na ture po planinah, so se naenkrat znašli v silno neprijetnem položaju. Z grebenov so se pričele valiti goste megle, ki so ovirale orientacijo, med dežjem pa sta kmalu pričela padati toča in sneg. Silen vihar je oviral uspešno napredovanje, sneg pa je sproti zametel stopinje. Mnogo turistov, zlasti pa turistkin, je zaupajoč v lepo vreme krenilo v planine v kratkih turistovskih hlačah. Ti so se borili s hudim mrazom, ki ga je vihar še stopnjeval. Marsikdo je na poti zašel in taval v negotovosti.

Tako se je neki Ljubljčan sam podal iz Kokrskega sedla proti Kravcu. Na Grebenu ga je zajela nevihta in bil je v stalni nevarnosti, da ga vihar trešči v prepad. S težavo se je spazljal po neki strmini navzdol in se zavlekel v staro pastirsko bajto, v kateri je v mrazu počakal prihodnje jutro. Ponoči je zapadel sneg in v megi je komaj našel pot v dolino čez Mokričo. Seveda je tako samotna pot silno nevarna in kljub mnogim tragičnim zgledom se turisti še vedno sami podajajo na tvegano pot.

V ponedeljek je temperatura v planinah padla globoko pod ničlo in ker je vso noč po malem snežilo, se je nabralo snega do četrtr metra na debelo, v nižjih legah pa seveda manj. Sneg se je obdržal do višine 1400 metrov, kar se v takem času pač redko primeri. Družbe turistov, ki so šle na pot v nedeljo, so ostale v Kamniški Bistrici in se rajši vrnile domov, manjkalo pa tudi ni takih, ki so šli naprej v planine.

Kamniške planine so že par let terjale o binkoštnih svojih žrtev. V Kamniku so bili navadno že kar pripravljivi, da jih bo presenetila žalostna vest s planin in da bo treba odposlati ekspedicijo. Sedanje slabo vreme je še posebno vzbujalo zlo slutnjo, da tudi letos nesreča ne bo izostala. Šele v ponedeljek pozno zvečer so ljudje zvedeli o žaloigri pod Korošico, kjer je omagal v smrt mlad osmošolec iz Novega mesta.

Od očitvidca, ki je bil v usodnem času na Korošici, smo zvedeli nekatere podrobnosti tragične planinske nesreče. Manjša družba turistov je v nedeljo zjutraj odšla iz Novega mesta v Kamniške planine. V Kamnik so dospeli ob 9. dopoldne in so jo

kar peš mahnili na Veliko planino. Med potjo jih je pričel močiti dež, ki pa je opoldne ponehal. V koči na Veliki planini so se okrepčali in ker je bilo vreme neugodno, so sprva sklenili ostati na Veliki planini, čeprav so prvotno hoteli napraviti pot na Korošico. Muhasto vreme pa jih je le izvabilo naprej. Zračne struje so namreč razpodelile megle, da so planine zasijale v soncu in se z iskrebno belino sveže zapadlega snega odražale na jasnem nebu. Za mlado turistovsko družbo iz Novega mesta je bila to usodna vaba. Kdo bi jim tudi zameril! Tako daleč so prišli, pa bi se ustavili že na Veliki planini.

In tako je družba krenila proti Konju. V njej je bilo pet Novomeščanov in še dva turista, ki sta se jim pridružila na Veliki planini. Med Novomeščani so bili 26letna trgovska sodelnica Marija Kosova iz znane Kosove trgovine s papirjem in njena 14letna sestra ter osmošolec Simončič, doma iz Klevevca pri Novem mestu.

Na Konju je turist prenesel velika nevihta z dežjem in točo. Z veliko muko so prešli nevarni greben in se spuščali na Presedlaj. Simončič je bil dober vodnik in planinski tovarši, ki je vložil mnogo truda, da so zlasti ženske prišle varno navzdol. Če bi turisti bolje poznali razmere v naših planinah, bi se iz Presedlaja kljub slabemu vremenu, dežju, toči in snegu, spustili v dolino Kamniške Bistrice na varno. Ker pa je do Korošice samo poldrugo uro, so se odločili za usodno pot, najtežjo, kar jih more napraviti po dolgi poti izmučen turist. Morali so namreč prodirati proti viharju, ki jim je v močnih sunkih pihal naravnost v obraz in jih bičal z ledenimi zrnji drobne toče. Mukopolne poti ni hotelo biti konec. Za vsak korak so se turisti morali boriti z burjo. Do smrti izrpani so pritavali na rob, odkoder se v daljavi vidi koča. Simončič se je močno utrudil. Pomagal je mlajši Kosovi, da je mogla naprej. Bil je sicer zelo močne konstitucije, imel pa je brez dvoma slabo srce, preslabo za tak napor. Trije so se odmaknili naprej, drugi so jih počasi dohajali. Ko so prvi že prišli do koče, so pač mislili, da bodo zakasneli kmalu za njimi. Ker pa jih dalje časa ni bilo, so se začeli bati za njihovo usodo. V koči je bilo 25 turistov, med njimi tudi nekaj Ljubljčanov. Vprav ko so hoteli kreniti na pomoč, je eden izmed zakasnele družbe prišel do koče in povedal, da so ostali omagali.

Res so jih našli do smrti izrpane. Simončič je bil v nezvesti in je jedva kazal znake življenja ter je kmalu po prenosu v kočo izdihnil kljub naporom turistov, da mu rešijo življenje. Marija Kosova je bila sicer hudo izrpana in prestražena, vendar je kmalu prišla k sebi, prav tako njena mlajša sestra.

Zaradi velikega viharja pa ni mogel nihče v dolino javit nesrečo. Šele v ponedeljek dopoldne ob 10. je krenila s Korošice družba, da je odnesla na pošto brzogajve z žalostno novico na prizadete družine v Novo mesto in na podružnico SPD, da pošlje na Korošico ekspedicijo za presnonesrečenca v dolino.

Previdnosti v planinah ni nikdar dovolj Tudi na Stolu je domala prišlo do podobne nesreče, kakor se je zgodila na Korošici

Ljubljana, 30. maja. Z binkoštnimi prazniki se je začela letošnja planinska turistična sezona. SPD je poskrbelo, da je bila večina planinskih koč vsaj čez praznike že oskrbovana in kljub spremenljivemu vremenu se je odpravilo v soboto popoldne in v nedeljo ponoči ter zjutraj mnogo turistov in turistkin v planine. Brez manjšega obiska ni ostala medena nobena koča, verjetno pa je, da je največji delež odnesla Golica, ki vabi sedaj s svojimi krasnimi poljanami cvetočih narcis.

Za binkošti je bila odprta tudi že Prešernova koča na Stolu, ki bo oskrbovana sedaj do 1. oktobra. Že v soboto se je znašlo vrh Stola nekaj Zagrebčanov in Nemcev iz rajha. Zlasti slednji so bili zanimivi gostje in se je dalo z njimi prav lepo pomeniti o raznih vznemirljivih vprašanjih sedanosti. Le škoda, da ne smemo preko meje prinesiti več kakor 3 marke, ker drugače bi bili za naše kočje menda najbolj dobrodošli gostje.

V nedeljo zjutraj in dopoldne se je koča do dobra napolnila s Ljubljčanji in nekaterimi Gorenjci. Vreme je nekaj časa kazalo lepo, da je bil zjutraj prav lep razgled na Julijske Alpe s Triglavom. Kmalu pa je močan piš prignel kratkotrajno nevihto. Ki je med bliskom in gromom s sodo pobelila okolico koče. Sneg je bil namreč že skoraj povsod skopnel razen na obeh vrhovih in pa med njima. Že ta nevihta je pošteno zagodila marsikateremu turistu, ki se je znašel tedaj izven koče. Toda najhujše je šele prišlo.

Kmalu popoldne je nastal pravi snežni vihar, ki je prišilil vse, da so se spet umaknili v kočo in čakali na izboljšanje, ki ga pa ni hotelo biti. Postajalo pa je vedno slabše, ker je veter pihal vedno silnejše in nosil s seboj goste snežinke. V tem je prišla v kočo do kože premočena manjša skupina turistov. Imeli so srečo, da jih je neurje ujelo blizu koče, tako da so se brez večjega napora še lahko prebili do zavetja. Še važnejše pa je bilo, ker so vedeli povedati, da se nahaja za njimi na poti v kočo večja skupina, ki se z največjimi napori bori s snežnim viharjem, nekaj pa da se jih je zateklo v pastirsko kočo pod grebenom. Vznemirjeni po tej novici so najizurjenjši planinci v koči hitro organizirali pomoč. Zbrala se je večja skupina, da pomene omagujočim skromno okrepčilo in jim pomaga do koče. Ko so bili že pripravljeni, je s klecajočimi koraki in z zadnjim naporom svojih sil prišlo do koče mlado dekle, oblečeno v tenko obleko s svilnenimi dolenkami (!). Na pragu se je zgrudilo, tako da so jo morali prenesti v sobo, kjer so ji brž nudili okrepčilo in jo preoblekli v izposojeno obleko, ker sama ni prinesla s seboj razen hrane nobenega rezervnega kosa perila ali obleke. Vsekakor zelo lahkomiselno ravnanje, ki zasluži največje

grajo, tem bolj ker niti ona niti njen oče, ki jo je spremljal, a je zaostal, nista bila prvič v planinah. Skupina turistov, ki se je odpravila na pomoč, je z največjim naporom in v veliki nevarnosti za svoje življenje prišla do omahujočih Ohrabreni in malo okrepčani so se vsi skupaj počasi pomikali proti koči. V tem so reševalci zaslišali nove klice po pomoč. Sredi grebena je sedel možiki s pelerino, pod katero je stiskal okoli osem let starega otroka, in je bil že ves ozebel. Priskočili so hitro na pomoč tudi njemu, zavili otroka v odejo in ga nesli v kočo. K sreči se nobenemu razen prestraženega strahu in mraza ni zgodilo nič resnega. V koči so se kmalu okrepčali in pogreli.

Snežni vihar pa je zunaj besnel kar naprej vso noč in ves binkoštni ponedeljek. Ker ni bilo izgledov, da bi se vreme izboljšalo, so turisti polagoma v večjih skupinah zapuščali Stolo in se dobre zaviti v odeje in vse mogoče kose obleke spuščali v dolino. Tako se je le vse dobro izteklo, čeprav bi bilo lahko imelo hude posledice.

— Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravnata »Franz-Josefova« grena voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželeno odprti in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo.

Reg. po min. soc. pol. in zdr. S-br 15.485 25 V 35

Vsekakor je pri planinskih turah potrebna največja previdnost, zlasti sedaj, ko vreme še ni ustaljeno.

Res je, da naše SPD neoprestano opozarja turiste na razne možnosti, proti katerim se lahko s previdnim ravnanjem varujejo, in teh navodil se izurjeni turisti večinoma drže. So pa med njimi tudi — in kakor kaže gorji primer, turistke niso med zadnjimi — ki ravnaajo zelo lahkomiselno. Predvsem se je treba dobro obleči, primerno obuti in se založiti s perilom, da se moremo preobleči, če nas zaloti neurje. Na vsak način je pa skrajno neupredljivo v tako nesigurnem vremenu jemati s seboj otroke, posebno še če ne poznaš poti.

Slednjič je majhna prošnja na SPD v Kranju, ki je lastnik Prešernove koče. V koči bi bila potrebna vsaj ena peč v prostoru za turiste. Priznamo, da bi bilo to združeno s precejšnjimi stroški, kakor bi tudi veljalo precej spravljanje drv v kočo, toda v vremenu, kakršno je bilo za binkošti, pa bi bila peč zelo dobrodošla. Drugače pa vse tople dobrote dobre kuhinje nič ne pomagajo, ko se v mrzlih prostorih ni mogoče ogreti.

G. Z.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Izvrstno antiseptično sredstvo

za ustno duplino in najboljše sredstvo pri dnevni negi zobovja in ust je ODOL. Uporabljajte za dnevno ustno nego Odol čuva zdravlja.

Seja banovinskega turističnega sveta Razpravljali so zlasti o preskrbi z dobrimi živili

Ljubljana, 30. maja. A.A.

Poslovni odbor banovinskega turističnega sveta dravske banovine je imel dne 22. maja svojo 12. redno sejo, ki ji je predsedoval dr. Fran Ratej, načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo. Na seji so se nadaljevale razprave: o preskrbi turističnih krajev s kmetijskimi pridelki; o izvirnosti, kakovosti in konsumu naših vin po gostiških turističnih krajev; o turistični publicitiki in o podeljevanju kratkoročnih kreditov za modernizacijo in preureditev obstoječih gostinskih obratov. — Samostojne referate v zvezi z dnevnim redom sta podala referenta kmetijskega oddelka banske uprave inž. France Mežan in inž. Ivo Zupanič. — Sklepi, ki jih je sprejel poslovni odbor turističnega sveta, so bili predloženi kr. banski upravi in prošnja, da jih osvoji in po njih nadaljuje ukrene.

Glede izvirnosti, pristnosti in kakovosti naših domačih vin je bila izražena želja, da se kontrola, ki jo vršita kletarska nadzornika, poostri, za ugotovljene prestopke po vinskem zakonu pa uporabljajo v cellem obsegu predvidene kazenske sankcije. Glede konsumna naših domačih prstnih vin naj bi se vršila primerna propaganda, na kateri naj bi bili soudeleženi tudi pridelovalci (vinogradniki) sami po svojih organizacijah in ustanovah.

Za boljšo preskrbo turističnih krajev s kmetijskimi pridelki so se predlagali razni ukrepi, med drugimi tudi taki na zadržni osnovi, kakor je to osnovano v uredbi o pospeševanju turizma.

Akcija za podeljevanje kratkoročnih kreditov za modernizacijo in preureditev obstoječih gostinskih obratov v turističnih krajih je v teku, prošnje se bodo reševale po končanem ugotovitvenem postopku.

Gorenjski kmetje in letošnja pomlad Upi na dobro letino so vedno manjši

Radovljica, 26. maja

To, česar so se sadjarji na Gorenjskem pihal bali in o čemer je bilo prav v »Jutru« nekajkrat pisano, se je žal uresničilo. Ker aprila kar ni hotelo biti dežja in je bilo po večini toplo in suho, so se gorenjski sadjarji bali, da bo pričelo deževati v maju, prav takrat, ko bodo cvetele jablane. Prvi dan maja je bil na Gorenjskem tako lep, kakor ga imamo slikanega le v pesmi. Ozvele so trate, cvetelo je zgodnje sadje; oziroma, ki so se bile popravile aprila, pa so bile tako visoke, da se v njih ni skrila le vrana, nego kokoš.

Namah pa se je vreme izpridilo. Prvotno je pihal zapadni, ki ga je kmalu nadomestil še neugodnejši jug. Izza Jelovice in Poljčke in čez Julijske Alpe so se pričele valiti ogromne goge sivih oblakov. Sadjarji, ki se jim je prvotno obetala na Gorenjskem izredna sadna letina, so s strahom motrili hitro vremensko spremembo. Prišlo je deževje. Prav so imeli tisti, ki so rekli, da se bo vreme izboljšalo šele po mokri Zofiji, ki sledi mrzlim svetnikom.

Prve dni maja, ko so cvetele nekatere kasnejše sadne vrste, je bilo vreme še nekoliko priaznejše, da so le tu pa tam malo pogrevali polje sončni žarki in izvalili v sadovnjake nekaj čebel. Ko so pa pričele cveteti zgodnje vrste jablan, ki začudo cvetijo kasneje kakor one vrste, ki dozore pozneje, je pa pričelo deževati trajno, ves dan in včasih tudi vso noč. Tako neugodno vreme nas je pripeljalo v družbo mrzlih svetnikov, ki so bili letos bolj mokri kakor pa ledeni.

Dočim je lansko leto bila na Gorenjskem med osmim in petnajstim majem trikrat slana, ki je uničila paradniške in zgodnji fižol, je letos v maju ni bilo. Najnižja temperatura je bila 4° nad ničlo, najvišja pa menda na vnebohod, pa še takrat je bilo zomaj 18° na soncu.

Tik pred mrzlimi vremenskimi se je cvetje na jablanah najlepše razcvetelo. Toliko cvetja, kakor ga je bilo letos na sadnem drevju na Gorenjskem, že dolgo ne pomnimo. Ali kakor so bili sadovnjaki pred vre-

menjaki lepi in vabljeni, so tako žalostni in odurni postajali med dežjem, ki je bil ali rosil »koraj neprestano, do konca preteklega tedna. Snežno belo cvetje je porumeno in v porjavelo in je pričelo odpadati. Pa kako bi tudi ne? Namesto čebel, ki celih 14 dni niso prišle iz panjev in niso oprale cvetja, se je pojavil v cvetnih čašah cvetočar.

Cvetoča pomlad, ki se je veselela mešan in kmet, je šla letos žal neopazeno mimo nas. Naši sadjarji, ki so se veselili lepega cvetja, obetajočega dobro sadno letino, so rekli: »Pa je spet dozorelo in obrano za eno dolgo leto!« — V krajih, kjer je sadje cvetelo pred nalivi, pa je seveda drugače: če ne bo čez poletje kakih vremenskih nezd, bodo povsod tam imeli dobro sadno letino.

Glede žita pa se ponavlja na Gorenjskem skoraj vsako leto za letom stara, žalostna pesem. Kmet seje in je poln lepih nadej ali skrbi, dokler ne pride nezdoga. Žal, skoraj sleherno leto pride kaj vmes in upi izginejo, skrbi pa ostanejo.

Tako je bilo tudi letos. Zima ni bila za žito posebno ugodna. Ko pa je prišla topla zgodnja pomlad, so se ozimne zelo popravile. Posebno jih je poživil prvi pomladni dež. Prve dni maja je polje kazalo izredno lepo. Če bi bilo nehale deževati o sv. Florjanu, bi bilo letos bržčas izredno ugodno leto. Pa kaj pomaga, ko ni moči, ki bi bila v stanju pravočasno zapreti nebeske pipe. Neprestano dežuje in veter sta vrgla visoka žita in tako bodo bržčas ostala do žetve. Zaenkrat so ostale lepe le trave, toda le po ravninah in po dolinah. V bregovih in višjih legah so trave sicer precej visoke, toda redke.

Neprestano dežuje je zelo zadrževalo delo na polju. So kraji, ko kmetje niso imeli prilike v ugodnem vremenu posaditi krompir. Pa tudi s sejanjem fižola so na Gorenjskem mnogi zaostali. Kakor vsako mokro leto, smo tudi letos dober preskrbljeni s plevelom, ki duši rast vseh sadežev na naših poljih.

— s.

Vlomilci v občinski pisarni v Selcah Blagajno so odpeljali, razbili in izpraznili

Selca, 30. maja.

Pisarna selške občine v prostorih Prosvetnega doma je bila deležna vlomilskega obiska. Vlomilci, ki so menda dobro poznali razmere, so bili za obisk dobro pripravljeni. Pri sosedu, pri Kalanovih, so vzeli samokolnico, tri sekire in cepin. Z vrte občinske pisarne so zbili ključavnico in sneli železno prečko, kakor se temeljito preiskali vso pisarno. Odprli so predale in pobrali nekaj drobiža. Težko železno blagajno pa so naložili na samokolnico in jo odpeljali proti Selški Sori. Ni se jim hotelo predalec. Že pred izlivom Sevnice v Soro so blagajno načeli s sekirami in jo tudi odprli. Dobili so 5.000 din gotovine in so vzeli tudi hranilno knjižico na znesek 3.990 din. Razne zapise in papirje so razmetali, razbito blagajno so pustili na mestu, samokolnico in sekire so zmetali v grmovje pri Sevnici.

Vlom je zjutraj prvi opazil občinski delovodja Šmid. Odkar je bilo vlomljeno v hranilnico v Železnikih, ne pomnimo podobnega primera. Obveščeni so bili orožniki v Železnikih, kakor tudi sresko načelnost v Škofji Loki, ki je poslalo k ogledu svojega uradnika. Sodiijo, da so bili na delu najmanj trije krepki možiki, ki so morali presneto poprijeti, da so odnesli blagajno. Vloma so za enkrat osumili dva mladeniča, ki sta se zadnje dni potikala po škofjeloskem okraju, beračita po vaseh in se odpravila naposled proti Selcam. Oba so aretirali in ju odgnali v Ljubljano, Preiskava pa bo morala šele dokazati, ali sta mladeniča, ki sta videti še dosti dostojna, res zapletena v vlom.

Živa na grmadi

Kamnik, 30. maja.

Cecilija Vrtačičeva, 30-letna žena posestnika na Bakovniku pri Kamniku, je zadnje čase kazala znake slabosti. Domači so stalno pazili na njo. Ko je bila zadnjič nekaj trenutkov sama, je šla k skladiščni butar, ki jih je 50 zloženih ob stenih gospodarskega poslopja, jih zložila 12 po tleh in zažgala ter se vlegla na grmado. Domači so zagledali dim in jo takoj potegnili z grmadi, dobila pa je pri tem tako hude opekline, da je v bolnišnici umrla.

Opekline je dobila tudi njena sestra, ko jo je reševala iz ognja, vendar pa njene poškodbe niso smrtne narave.

Ukradeni denar so požrli konji

Zavrtnik, 29. maja

Pri Planinškovi v Zavrtniku pri Šmartnem so denar hranili v predalu skrinje, ključ pa je bil spravljen na posebnem prostoru v zidni omarici. Le domači so vedeli za skrivališče, vendar pa jim je denar izginil. Osumili so domačega hlapca Franceta, ki je služil dotlej že pol leta pri hiši. Ko so videli, da si je hlapec nakupil nekaj reči, so ga trdo prišli in zahtevali, naj vrne denar. France pa se je branil na vso moč.

Zato so stopili na orožniško postajo in so prijavili slom. Po Francetu je prišla

orožniška patrulja in ga odvedla na orožniško postajo, a fant se ni dal omečati. Orožniki pa se niso dali kar tako zlahka odpraviti. Pokrenili so poizvedbe in preleteli tudi njegov kazenski list, na katerem je zabeleženo, da je imel France že večkrat posla s sodiščem, zaradi tuje lastnine.

Ko so mu potisnili pod nos kazenski list, je France priznal vlom. Orožniška patrulja ga je odvedla v Zavrtnik, kjer je izpovedal, da je nekoč opazil, kje hranijo Planinškovi ključ od skrinje za denar. Ob neki priliki, ko ni bilo nobenega drugega doma, je odklenil skrinjo in stlačil v žep nekaj stotakov. Malenkost je porabil takoj, ostalek pa je skrnil v bojazni, da ga ne bi zalotili, v seno in ga hotel ob priliki spraviti v svet. Planinškovi so zahtevali, naj pokaže mesto, kamor je skrnil bankovce. France je res šel s spremljevalci v senik. Brskali so na vso moč, a zaman. Medtem ko je bil France v preiskavi, so krmili konje drugi in ob neki priliki so pokrmili konjem s senom vred tudi skrite bankovce. Franceta so odvedli v zapor.

Večer

narodne umetnosti

Z voljo in delom hočejo naši akademiki odpraviti depresijo, ki je prvi korak kapitulacije! Vse leto so poleg studija pripravljali, manifestirali in zbirali material za delo v počitniških delovnih taborih ob naši severni meji in na Kočevskem. Danes ko so vsa društva že zbrala vse potrebno gradivo, ko so fantje in dekleta odločeni, da potujejo čez mesec dni na svoje mesto, se obrača vsa ta mladina, združena v narodno obrambnih društvih na nešo javnost, da jo podpre in ji omogoči čim daljše bivanje med našimi kmeti ob severni meji.

V ta namen priredi akademski narodno-obrambni svet kot vrhovna organizacija akademskih narodno-obrambni društev dne 5. junija v prostorih velike dvorane hotela Uniona, koncert pod naslovom: »Večer narodne umetnosti«. Prireditelji so si stavili nalogo, da prikažejo posnetikom najlepša dela naših umetnikov, tako na glasbenem kakor tudi na plesnem polju.

Dolžnost vseh Slovencev, Jugoslovancev je, da izkažemo naši mladini zaupanje, da ji omogočimo delo ter ji dokažemo, da spremljamo njeno pot z navdušenjem in zadoščenjem. In ker nas ta mladina vabi in prosi, da se udeležimo »Večera narodne umetnosti«, je naša sveta dolžnost, da se temu pozivu odzovemo. (—)

Društvo za zaščito dece v Šiški

Že dolgo se je čutila potreba po takem društvu v Šiški, ki ima veliko število revnih družin, saj je Šiška socialno jako šibka. Slednjič so bila izdelana in tudi odobrena pravila za novo društvo in v četrtek zvečer je bil v gostilni pri Stepiču ustanovni občni zbor.

G. Ferdinand Tušar je v nagovoru poročal o pomenu društva, ki ga je šiška že dolgo pogrešala. Edina naloga društva bo skrb za mladino, prepuščeno sami sebi. Znani so primeri, da pet, šest in več članke družine žive v prostorih, ki sploh niso primerni za človeško bivališče. Naša dolžnost je, da iz te zapuščene mladine, ki bi sicer morala postati izmeček družbe, vzgojimo dostojne člane človeške družbe, ki se bodo zavedali svojih dolžnosti do naroda, države in družbe. Obenem pa ji je treba nuditi gmočno pomoč. Vsem nam je znano, da so izšli najboljši sinovi našega naroda ravno iz vrst revne dece. Podpre ni potreben samo tisti, ki hodi po ulicah v strgani obleki in vpije: »Jaz sem revež, dajte mi podporo!« Prava revščina se pogosto skriva pod krinko navidezno primerne preskrbljene družine, ki pa v resnici strada. Te družine so najbolj potrebne naše nege, ker jih je sram, da bi vsa okolica vedela za njihovo težavno stanje. Obenem je g. Tušar poudaril, naj bo današnji ustanovni občni zbor najdostojnejša postava tedna mladine, v katerem ravno živimo.

Po nagovoru g. Tušarja je predčital g. Bogomir Novak društvena pravila, iz katerih je razvidno, da bo glavna naloga društva gmožna, moralna in zdravstvena skrb za mladino. Predlagatelj so dali o pravih več pojasnil, nato so bila pravila soglasno sprejeta.

V prvi odbor so bili izvoljeni gospodje Tušar Ferdinand, pekovski mojster, Korbar Avgust, šolski upravitelj v pokoji, Lajovic Milivoj, tovarnar, Primožič Josip, tovarnar, Kalcic Ivan in Novak Bogomir, zasebna uradnika in gospa Olga Praprotnikova, soproga mizarskega mojstra. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni g. Blane Franc, Rakar Drago in Cimerman Milan, za društvenega zdravnika pa dr. Franc Ciber. Vsi gg. odborniki so znani društveni delavci in organizatorji in njihova imena jamčijo za uspešno delovanje društva. Članarina je bila določena na 24 din letno, kar je za človekoljubno društvo jako malo. Ustanovna pa je bila z ozirom na velike potrebe društva določena na enkratni znesek 500 din. Pri slučajnostih so vsi navzočniki izrekli svoje mnenje o pridobivanju sredstev za težke društvene naloge, posebno pa za letovanje revne dece, ki naj bi se ustavilo že letošnje leto. P

Abano Terme

Italija — pri Paduli. Na liniji Benetke-Bologna.
Pojašnila: Azienda di Cura — Abano Terme.

HISNA ZDRAVLJENJA V VSAKEM HOTELU.

Reale Orologio: Pensione Lit. 45-50 — Trieste e Vittoria L. 40-55 — Savoia Tode-
schini L. 36-44 — Cortesi Megliorato L. 29-36 — Due Torri L. 23-32 — Giacom
Monteortone L. 23-28 — Massaggio L. 22-27 — Salus L. 22-25 — Terme Littorie
L. 20-29 — Aurora L. 20-27 — Roma L. 20-26 — Terme Menegolli L. 20-25 —
Belvedere L. 18-27 — Mioni Pezzato L. 18-27 — Sorelle Mioni L. 18-27 — Alba
L. 18-24 — Buia Monteortone L. 18-24 — Casino Nuovo L. 18-24 — Formentin
L. 18-23 — Vena d'Oro L. 18-22 — Sole L. 18-21 — Morosini L. 16-21.

Pojasnila: ENIT, Terazije 16, Beograd
in pri vseh uradih »Putnika«.

Domače vesti

* Zborovanje zveze odvjetnikov Jugosla-
vije je bilo v nedeljo v Zagrebu, ker je bil
v minilem poslovnem letu Zagreb sedež
zveze, kateri je predsedoval predsednik
zagrebške odvjetniške zbornice dr. Ivo Po-
liteo. Glavne skupščine so se udeležili za-
stupniki vseh odvjetniških zbornic v državi
in je ljubljansko zastopal njen predsednik
dr. Žirovnik. Za novega predsednika zveze
odvjetniških zbornic je bil izvoljen dr. Ste-
vo Adamović, predsednik odvjetniške zbor-
nice v Novem Sadu in bo do prihodnje
glavne skupščine Novi Sad sedež zveze. Iz
poročil funkcionarjev naj navedemo nekaj
zanimivih podatkov. Zdjaj imamo v vsej
državi okrog 3000 odvjetnikov in se vidi,
da število odvjetnikov stalno narašča. Lan-
ski pristavek je 70 odvjetnikov. Odvjet-
niških pripravnikov je bilo v začetku leta
1937 in je znašal pristavek v preteklem
letu okrog 200 pripravnikov. Število odvjet-
nikov je po področju odvjetniških zbornic
naslednje: Ljubljana 296, Zagreb 820, Beo-
grad 708, Sarajevo 178, Skopje 180, Novi
Sad 604, Podgorica 29. Močno naraščanje
naraščanja se najbolj opazi v odvjetniški
zbornici v Novem Sadu, kjer odpade na
63 odvjetnikov 100 odvjetniških pripravni-
kov. Na področju ljubljanske odvjetniške
zbornice je 124 odvjetniških pripravnikov.

POMLADNE
IN POLETNE OBLEKE
ZA DAMO IN GOSPODA
KROJI PO MERI
SOUVAN - CO
SALON MODE
ELEGANTEN KROJ -
KVALITETNA IZDELAVA
MESTNI TRG 24/II

* Prvi kongres učiteljev oglednih šol.
Ogledne ali vzorne šole delujejo v naši dr-
žavi že štiri leta. Pred štirimi leti je bila
v Beogradu državna narodna šola »Kralj
Aleksander« preurejena v tako vzorno šo-
lo in potem so se take šole ustanovljale v
vseh središčih banovin. V Beogradu sta
zdaj dve taki šoli, izven banovinskih sre-
dišč pa je ena taka šola v Borovu, druga
pa v Višnji pri Beogradu. Učne moči
oglednih ali vzornih šol so se združile v
posebni organizaciji, ki prireja zdaj svoj
prvi kongres v Borovu. Kakor organizaci-
ja tako služi tudi kongres napredku
vzgojstva in uveljavljanju stanovskih
zadev, ki so v zvezi z razvojem vzornih
šol in s posebnimi učnimi metodami v teh
učiliščih. Kongres bo zaključen 1. junija
ter bo razdeljen na teoretično in praktično
delovanje.

* Kongres jugoslovenskih esperantistov
je bil v nedeljo in ponedeljek v Karlovcu
in se ga je udeležilo 450 delegatov vseh
organizacij esperantistov v državi ter šte-
vilna deputacija esperantistov iz Bolgari-
je. Jugoslovenski delegati so zastopali 54
esperantističnih organizacij. V novi odbor
esperantske lige je bil izvoljen za predsed-
nika dr. Ivan Lapena iz Zagreba, iz Ljub-
ljane pa sta v odboru kot podpredsednik
Jože Kozlevčar, Marjan Petrič pa kot od-
bornik. Pred zaključkom kongresa je bilo
sklenjeno, da bo prihodnje leto kongres
esperantistov v Mariboru ali pa v Petrov-
gradu in da bo liga še letos izdala nov hr-
vatsko-esperantski besednjak in slovar.

* Jadranske šoljave v Ptuj. Krajevni
odbor Jadranske straže v Ptuj priredi
dne 8. junija, v primeru slabega vremena
pa 11. junija, v mestnem parku ob Dravi
veliko slavlje. Na sporedu bo: povelja
skozi mesto, govori odposlancev, nastop
podmladkov Jadranske straže, petje, god-
ba, srečolov, umetniški ogled. Petri spod-
rebo gotovo zadovoljil vse udeležence.
Pričetek prireditve je ob 15, in imajo vsi
udeleženci zelo ugodne zveze z vlaki. In-
formacije v Ljubljani daje Krajevni od-
bor JS, Tyrševa c. 1a tel. 35-55. Tam se
je treba Ljubljancem, ki bodo šli na
ptujsko svečanost, tudi prijaviti do 6. ju-
nija.

* Tekmovanje slovenskih godb v Kra-
jni, Komisija in diplome. »Jutro« je pre-
teklo soboto poročalo, da se bo vršila ob
šestnici krajskega Godbenega društva v
Kranju prva tekma slovenskih godb, ki
jih bo ocenjevala posebna komisija, kate-
ra bo tudi izdajala diplome. Zanimel je
gotovo lepa, vendar je treba uvaževati tu-
di naslednje pripombe, ki nam jih je po-
slal ugleden slovenski godbenik. Piše nam:
Kar je pri tej prireditvi najvažnejše, je
dejstvo, da bo slovenske godbe ocenjeva-
la komisija, sestavljena iz samo dveh čla-
nov, ki bo pa vendar imela tolikšno oblast,
da bo delila godbene diplome. Prvi član
komisije je višji vojaški kapelnik, ki je
kot dirigent in kot poznavalec instrumen-
tov in zavedne literature popolnoma na
mestu v komisiji. Drugače je z drugim
članom o katerem dvomim, da pozna vse
instrumente, ki jih ima sestava pihalnih
godb. Ni še sedel v kakem orkestru, ni

bil dirigent orkestra, ne pozna literature
za pihalne godbe in še ni napisal kakš-
ne skladbe za pihalno godbo. Kako naj on
sodi, po kakih načelih more oddati svojo
oceno? Ali je sploh mogoče, da bo njego-
va sodba strokovnjaka? Ocenjevalcu pi-
halne godbe je treba dobro vedeti, kakš-
na naj bo zasedba orkestra za male ses-
tave, za 12, 15, 18, 24 in 32 godbenikov.
Če tega ne ve, kako more soditi, katera
godba je korektna, to se pravi: po umet-
niški plati pravilneje zasedena? Godba na
pihala je velik umetniški corpus in kdor
ni bil vsaj dolgo vrsto let v kakem orke-
stru kot godbenik ali kot dirigent, ne more
imeti pravega pojma o kaki godbi. V
Kranju bodo godbam razdeljene diplome,
toda: ali bodo imele svojo pravo vred-
nost? Absolutno ne — bati se je, da bo
neumetniška ocena mnogo škodovala pro-
citu naših godb, zato je treba pred časom
poskrbeti, da nesreča ne bo prebuda.
Še je čas, da se napaka prepreči in da
izostanejo nevarne posledice. Komisija
naj bo sestavljena tako, da bo res pravi-
čno in strokovnjaksko preodila posamez-
ne godbe in da si bo s samo kvalifikacijo
učvrstila pravico, da izdaja diplome. Zato
tekmujočim godbam in njihovim kapel-
nikom resno svetujemo, da zahtevajo
take ocenjevalce, katerih ocena bo res
umetniške vrednosti.

* Počolna sta se na binkošti v franči-
škanski cerkvi v Ljubljani g. inž. Grzinič
Zorko in gđ. Marija Glavič. Mlademu pa-
ru, ki sta oba ugledna člana naših napre-
dnih organizacij, iskreno čestitamo!

* Smrt požrtvovalne narodne delavke.
Po večmesečni bolezni je včeraj umrla na
zagrebški kliniki gđ. Marija Benčinova,
uradnica pri ljubljanski podružnici Privi-
legirane agrarne banke. Nadvse simpatič-
na pokojnica je bila doma iz tržaške oko-
lice in je bila uradnica v odvjetniški pisarni
voditelja tržaških Slovencev dr. Vilfana.
Po likvidaciji te pisarne se je preselila v
Ljubljano. Kakor pored v Trstu, se je tu-
di v Ljubljani požrtvovalno posvetila drob-
nemu narodnemu delu, ki na zunaj ni mno-
go vidno, ki pa je tem bolj potrebno in tu-
di važno. Bodi pokojnici blag spomin, nje-
nim preostali pa naše iskreno sožalje!

* Nov grob. V Slovenskih Konjicah je
umrl v starosti 35 let g. Ivan Zottel, trgo-
vec. Uglednega pokojnika bodo pokopali
jutri ob 16. — Blag mu spomin, žalujočim
naše iskreno sožalje!

* Prvi jugoslovenski doktor papirništva
je postal g. inž. Miloš Krofta, ki je 27. t.
m. položil na tehniški visoki šoli v Darm-
stadtu doktorski izpit z odličnim uspehom.
G. inž. Krofta, ki si je pridobil to visoko
strokovno kvalifikacijo, je bival v raznih
papirnih in celuloznih tvornicah v inozem-
stvu in je sedaj nameščen pri Združenih
papirnicah v Vevčah. Za predmet svoje
doktorske disertacije si je g. inž. Krofta
izbral problem »Preprečenje snovnih izgub
pri fabricaciji papirja«. Zanimivo je, da
se Institut za izvedbo gospodarske štiri-
letke v Berlinu pogaja za pridobitev tega
odlično ocenjenega znanstvenega dela. G.
doktorju najlepše čestitke!

* Predavanje »Narodnega doma« v Za-
grebu. Berislavičeva ulica 11. Danes ob
20.30 bo predaval g. univ. prof. dr. Boris
Zarnik o krvi in njenem pomenu (s fil-
mom). Vstop prost.

* Slovensna otvoritev nove šole v So-
vodnjem bo prihodnjo nedeljo ob pol 11.
Nova šola je trirazrednica. K otvoritvi
in svečani blagoslovitvi so vlijudno vab-
ljeni vsi prijatelji mladine in prosvetne-
ga napredka naših vasi. Za kosilo bo pre-
skrbnjeno.

* Ribiška weekend koča na Krku. Ri-
barsko športno društvo na Susaku je na-
pravilo načrt za gradbo svoje weekend
koče na primernem kraju otoka Krka. Ta
koča bo urejena po vzoru planinskih zave-
štilšč ter bo služila članom društva kot sha-
lajšče in zaveštilšč. Koča bo imela veliko
sobo, v kateri bo 12 ležišč, skupno kuhinjo
ter shrambo za ribiško orodje.

* Jubilej uedinjenja »Rbške pravoslavne
cerkve. Najvažnejše leto v zgodovini rbs-
ke pravoslavne cerkve je leto 1219, ko je
cerkev postala samostojna, najslajnejše
pa je leto 1346, ko je bila v Skopju usta-
novljena rbska patriarhija. Njeno vlogo
je pozneje prevzela patriarhija v Peči, a
ko je bila ta leta 1766. ukinjena, so se sno-
vale posamezne samostojne pravoslavne
cerkve: črnogorska, karlovska, beograjska,
dalmatinska, bosansko-hercegovaška in
južno-rbska. Po osvobođenju in uedinjen-
ju v začetku leta 1919. smo imeli samo-
stojno pravoslavno cerkev bivše kraljevi-
ne Srbije, cerkev bivše kraljevine Črne go-
re, cerkev mitropolije v Karlovcih, rbsko
pravoslavno cerkev v Dalmaciji, ki pa je
imela sedež na Dunaju, ter rbsko pravo-
poslabno pravoslavno cerkev za Južno Sri-
bo, ki sta obe spadali pod patriarhijo v Ca-
rigradu. Za uedinjenje vseh ter rbskih
pravoslavnihi cerkva so bila mnoga posve-
tovanja, uedinjenje pa je bilo proglašeno
na episkopski konferenci, ki je bila na
praznik Duhova pred 20. leti v Beogradu.

* Zamotane pravde in borbe za bogati-
no zapuščino. Sodišča v Novem Sadu
in Sremski Mitrovici imajo že tri leta čez
mero opravka in sitnosti z najrazličnejši-
mi reflektanti na dediščino bogatega ču-
daka Niketića, ki je v začetku leta 1936
umrl v Novem Sadu. Niketić je bil velik
čudak, živel je sam, ker mu je žena ušla,
in vse mesto ga je poznalo pod vzdevkom
»Somc«. Ko je umrl, je veliko njegovo pre-
moženje, ki ga cenijo na pet milijonov pri-
padlo njegovi ženi Zofiji, oglašilo so se pa
tako najrazličnejši »Somovci« sorodniki

ki so dokazovali, da imajo do zapuščine
več pravice, kakor pa pokojnikova žena.
Vsi so bili na »Somovo« dediščino požrešni
kakor pravi smol in svoje pravice so sku-
šali uveljavljati pred sodiščem. Združevali
so se v skupine, a so se spet spili in tudi
med njimi je prišlo do zamotanihi pravd in
celo do krvavega obračunavanja. Pri sodi-
ščih v Novem Sadu in Mitrovici se je v
treh letih nakopičilo v zvezi z zapuščino sta-
rega »Somca« šeststo ovadb, tožb in ka-
zenskih spisov. Zdjaj je zapuščina definitiv-
no priznana vdovi, mnogoštevilni zavrnje-
ni dediči pa se še pripravajo, pretepajo in
pravdajo brez konca in kraja.

* Maturantke državnega ženskega uč-
teljskega v Ljubljani iz leta 1928/29 se zbe-
remo v torek 4. julija ob 16. v gostilni »Pri
Nacetu« (Ignac Banko), Ljubljana, šmar-
tinska cesta 3. Prijave oz. predloge pošlji-
te na naslov: Fregelj Iva, strokovna uč-
teljica, Kočevje, Zavod za slepo deca.

* Velenjska elektrika v Zasavju. Le-
tošnje binkošti je nova elektrika iz ve-
lenjske elektrarne osrečila Litijo. Daljno-
vod je napeljan iz Doba pri Domžalah
preko Moravške doline in čez hrib pod
Sv. Miklavžem. V zasavsko dolino pa pri-
teče bakrena žica v bližini Verneke na-
sproti Kresnicam. Stasoma bodo elektrifi-
cirane še Vače, Ponoviče in drugi bližnji
kraji. Med drugim bo baje dobila elek-
triko tudi Sv. Gora (849 m). Struja dospe
v Litijo po daljnovodu z napetostjo 20.000
voltov. Za litijsko predilnico je postav-
ljen transformator. Na binkoštno soboto
so se zbrali okrog transformatorja pred-
stavniki litijske občine in odposlanci KDE.
Slavnost je bila skromna, ob 15. uri so
zavrteli stikala in zasvetila je nova elek-
trika. Zdjaj bodo zadovoljni tudi poslu-
šalci radia, ki so se zlasti ob deževnih
praznikih prepirali, da je stalna elektri-
ka bila že dolgo nujno potrebna.

Iz Ljubliane

u— Ljubljanci! Vi vsi vesti — zlasti
kar vas je starejših, da imamo v Ljubljani
pevsko društvo »Slavec«. Nekateri poznate
tudi njegovo zgodovino! Na zastavi so še
danes krvavi madeži, ki pričajo o borbi
»Slavec« pod bivšo državo za našo nacio-
nalno in kulturno samostojnost. Kmalu bo
60 let, ko je stopil »Slavec« na plan ter s
svojo pesmijo začel orati ledino in med na-
rodom gojiti in utrjevati narodno zavest.
Saj ni bilo prireditve — tabora, manife-
stacije, jubilejev, koncertov in veselice —
doma in v tujini, da bi ne bilo »Slavec« za-
ven. To pričajo tudi njegova odlikovanja:
kipi, diplome, trakovi, slike itd., ki jih po-
seduje »Slavec« in s kakršnimi se more po-
našati le redko društvo. Ne vemo, po ča-
gavi krivdi je »Slavec« ob 50-letnici zašel v
letargijo. Vidno je začel posati, hirati in
bati se je bilo, da bo podlegel. Toda, še
ee je v pravem času pojavila čista ljudi, ki
so bili mnenja, da bi bila to narodna sramo-
ta in neizbrisljiv groh, zato so se resno opri-
jeli dela, obudili »Slavec« in ga pomladili.
Tako bo po daljšem odmoru pod vodstvom
g. F. Venturinja zopet nastopil s svojim
koncertom v petek dne 2. junija ob 20. uri
v frančiškanski dvorani. Na nas Ljubljan-
čanih je sedaj, da ga vsaj s svojo navzoč-
nostjo podpremo!

O LETOŠNJIH

barvah in vzorcih sile se da povedati mnogo,
toda za to razkožje barv ni pravih besed. —
Svilo je treba videti in občutiti Vas bo njena
lepota. Oglejte si jo pri

BRATA VLAJ, WOLFOVA 5.

u— Idrijski krožek. Jutri 1. junija bo
ob 20. v salonu gostilne pri Kajfežu v
Florjanski ulici članski sestanek. Predaval
bo tov. Lado Božič: Idrijska žarišča bota-
nične vede. Po predavanju razgovor o pri-
reditvi na »Zemlji«. V nedeljo 4. junija bo
izlet na Vrhniko. Odhod z vlakom ob 8.
povratek ob 21.25. Vozna karta tja in na-
zaj stane 9 din. Program: razgled zanimi-
vosti, skupno kosilo, izlet na Planino, se-
stank z rojaki na Vrhniki in iz Logatca.
Vabljeni vsi rojaki in prijatelji posebno
oni iz Notranjske.

Kavarna »Centrak«

danes sredi in četrtak — vso noč odprta.
Prvovrstna damska kapela.

u— Nove redukcije pri cestnem nadzor-
stvu? Nedavno smo poročali o spremem-
bah v staležu delavstva pri mestnem ces-
tnem nadzorstvu, ki so na dnevnem redu.
Vodstvo mestnega cestnega nadzorstva
čuti, kakor kaže, stalno potrebo, da svoje
delovne sile obnavlja na ta način, da stare
delavce, med katerimi so mnogi dru-
žinski očetje, ljubljanski občani, nado-
mešča z novimi, mlajšimi, med katerimi
so tudi kmečki sinovi iz podeželskih ob-
čin. Zanimivo pri tem je, da mnogi tako-
zvani prehodni delavci, ki so zaposleni
pri mestnem cestnem nadzorstvu, že po-
jaj let prejemajo samo po 3.50 din
m je na uro, medtem ko drugi, tudi
e pred kratkim sprejeti, prejemajo po
4 din. Ko se je pri predsedniku mestne
občine svoj čas zgledala deputacija delav-
cev, ki se čutiljo zapostavljene, in ga
vprašala, zakaj je mezdna samo nekaterim
povišana na 4 din, drugim pa ne, je pred-
sednik mestne občine odgovoril, da tega
ne ve. Pri obsevnem gospodarstvu, kakr-
šno premore mestna občina, so takšne ne-
skladnosti pač razumljive, zato prizade-
lavci pričakujejo od župana, da bo s
svojo avtoriteto popravil kar je krivega.

Nepremočljive

PONJAVE

izdeluje tovarna

»Motvoz in platno«
Grosuplje

Zahtevajte vzorce!

u— Angleško društvo vabi svoje člane in
ljubljansko občinstvo na večer škotskih
pesmi, ki bo v četrtak 1. junija ob 20. v
Hubadovi dvorani v Glasbeni Matici. Na
večeru bo predvajala g. Fanny S. Co-
peland škotske pesmi s spremljevanjem
glasovirja. Vstop prost.

u— Ljubiteljem umetnosti priporočamo,
da si pravčasno ogledajo nove umetne
Franceta Kralja v Jakopičevem paviljonu.
Dnevno od 9. do 6. zvečer. Poslužite se ka-
talogu.

Pustolovni film iz
pomorskega življen-
ja — posnet po
resničnih dogodkih

GUSARJI
Premiera
Rež. Henry Hathaway. V gl. vl. Gary
Cooper, George Raft in Francis Dee.

KINO UNION Danes ob 16., 19. in 21. uri film lepega petja
in vedrega humorja

Tel. 22-21
Poje kralj tenorjev — sloviti
Benjamin Gigli

MARIONETE
Paul Kemp — Lucie Englisch — Theo Lingner
R. Romanovsky

Kino Sloga, tel. 27-30
Samo še danes in jutri!
Scott Kolk, Jean Rogers, Monte Blue, Henry Brandon. — Režija: Ford Beebe in
Clifford Smith. — Velenapeti kriminalni film po istolmskem strip romanu!

TAJNI AGENT X-9 II. DEL:

»Lažni baronc.«
Scott Kolk, Jean Rogers, Monte Blue, Henry Brandon. — Režija: Ford Beebe in
Clifford Smith. — Velenapeti kriminalni film po istolmskem strip romanu!

u— Zbor Trboveljskih »lavčkov« bo imel
v torek 6. junija zvečer v frančiškanski
cerkvi v Ljubljani cerkveni koncert, na
katerem bo izvajal pod vodstvom zboro-
vodje Avgusta Suligaja troglasno otroško
mašo na staroslovensko besedilo, ki jo je
uglasbil Ivan Grbec. Pri cerkvenem kon-
certu bo sodeloval na orglah skladatelj
prof. Matija Tomc. Prodaja vstopnic bo od
petka dalje v knjigarni Glasbene Matice.

DRUŠTVO ZA ZRAČNI PROMET AEROPUT

izplačuje 5% dividende za kupon
br. 11 iz leta 1938.

u— V mali dvorani Filharmonične dru-
žbe bosta v ponedeljek 5. junija ter v sredo
7. junija dve sklepni produkciji gojencev
šole Glasbene Matice. Podrobni spored in
druge podatke glede obeh produkcij bode-
mo javili. Začetek vsakokrat ob četrti na
7 zvečer. Podrobni spored za 1. produkcijo
bo na razpolago od sobote dalje v knjigarni
Glasbene Matice.

Bramorje in voluharje

unič preizkušeno sredstvo
BRAMORIN.
Navodila v drogeriji KANC — Ljubljana,
Zidovska 1.

u— Podmladek JS na državnih učiteljski
šoli v Ljubljani bo priredil dne 3. junija ob
20. v šolski telovadnici akademijo. Dijaki
učiteljskega in učenci obeh vadih priprav-
ljajo prav pester spored. Ker je čisti do-
biček namenjen za podporo revnim dija-
kom za izlet na morje, vabi odbor cenjeno
občinstvo, da se udeležijo akademije.

u— Vremenske nagajivosti letošnjih bin-
košnih praznikov se še kar nadaljujejo in
je bil tudi včerajšnji dan še ves zadrževan.
Skoraj neprenehoma je pršilo in ozračje
je bilo ohlajeno. Tako deževnega maja,
kakršni je letošnji, že precej dolgo nismo
imeli. Pa ko se že z dežjem poslavljaj, naj
bi vsaj svojemu nasledniku naročil, da
nam končno vendar prinese solčno po-
mlad v deželo.

u— Zaklad tatinske ciganke. Včeraj
smo poročali o senzacionalni aretaciji ci-
ganke, pri kateri so policijski organi o
priliki hišne preiskave našli celo kopo
zlatnine, srebrnine in draguljev, ki jih je
bila s svojimi pajdaši in pajdašicami na-
kradla zadnji čas. Vest o aretaciji je
vzbudila živo zanimanje v javnosti, saj
so tatvine po mestih in vaseh zadnja leta
na dnevnem redu, vendar so redki pri-
meri, da tat ob vsakem tveganju zajame
tako dober plen kakor ta ciganka. Na
kriminalnem oddelku policijske uprave
se je včeraj zgledala cela vrsta okradencev
in nekateri izmed njih so med zaplenje-
nimi predmeti spoznali svojo lastnino.
Med drugim je našla svojega gospodarja
tudi dragocena ure znamke Schaffhausen
z veliko zlato verižico, vredna 8.000 din.
Preiskava proti ciganki in njenim kom-
plikam obeta spraviti na dan eno izmed
najzanimivejših kriminalnih afer zadnje-
ga časa.

Iz Celja

e— Počastitev polkovnika Mihajlovića.
V soboto, na predvečer veličastne slave
39. pehotnega polka v Celju, o kateri smo
v ponedeljski izdaji »Jutra« obširno po-
ročali, so se zbrali ob 20. v sejni dvorani
na mestnem poglavarstvu v Celju člani
krajneve organizacije Legije koroških
borcev v Celju s predsednikom g. Jankom
Briškom, da počastijo prejšnjega po-
lkovnika g. Dragoljuba Mihajlovića. Pred-
sednik g. Brišek je v lepem nagovoru
oral velike zasluge g. polkovnika za
koroške borbe in njihovo organizacijo ter
v znak zahvale izročil v imenu kra-
jevnega odbora Legije lepo oficirsko sab-
ljo. Polkovnik g. Mihajlović se je s pri-
srčnimi besedami zahvalil za počastitev.

e— Alojz Drogenik 50letnik. V četrtak
je srečal priljubljeni celjski trgovec g.
Alojz Drogenik s Abrahamom. Mladeniško
čili jubilar se je rodil 25. maja 1. 1889. v
prizjameh št. Juriju ob južni železnici. Tr-
govine se je izučil v Brežicah, nato pa je
služboval v Mariboru in Ljubljani. Med
vojno je otvoril samostojno trgovino v Ce-
lju. Že nad 20 let samostojno izvršuje svoj
trgovski poklic in uživa glas solidnega tr-
govca. V Celju si je pridobil mnogo prija-
teljev. Na Vidov dan bo obhajal 20letnico
srečnega zakona s soprogo go. Cvetko iz
ugledne ljubljanske rodbine Singerjeve.
Jubilantu iskreno čestitamo!

e— Za binkoštno praznike je odšlo
mnogo Celjancov v Logarsko dolino, na
Savinjske in Julijske Alpe ter na morje.
Zal pa niso prišli na svoj račun, ker jim
je izredno slabo vreme povsod pokvarilo
zaželjeni užitek. V Logarski dolini je de-
ževalo, na planinah je snežilo, pa tudi ob
morju je bilo oblačno in deževno. Najbolj
zadovoljni so bili še oni Celjani, ki so
ostali doma. Slabo vreme je zelo ugodno
vplivalo na obisk gostiln, kavarn in kine-
matografov.

e— Regulacija Savinje in poplave. Vi-
soka voda, ki je dosegla 23. t. m. 2.40 m
nad normalo, je odplavila okrog 8.000
kubičnih metrov zemlje, ki so jo bili v
zadnjem času navozili z levega brega na
desni breg Savinje na Polulah pri Celju,
da bi zasuli ovinek in izpeljali Savinjo
in vzporedno novo banovinsko cesto v
premi črti ter s tem ugodili željam mest-
ne občine in drugim interesom. Regu-
lacija je bila tukaj po prvotnem načrtu

predvidena v krivini s premerom 2,5 km
in s položitvijo v staro korito Savinje, da
bi bili stroški manjši. Poškodba, ki jo je
povzročila visoka voda 23. t. m., bo seve-
da podražila preložitve nasipa na desnem
bregu Savinje. Upamo, da bodo imeli po-
let, ko se poplave nehaljo, pri preložitvi
Savinje več sreče. To je prva večja po-
škodba med delom, ki jo je povzročila vi-
soka voda, odkar regulirajo Savinjo. Si-
cer se je pa učinek doslej izvršene regu-
lacije Savinje spet pokazal pri zadnji po-
plavi v hitrem odtekanju. Savinja je dr-
vela mimo Celja z mnogo večjo hitrostjo
nego prej, ko struga pod Celjem še ni bi-
la razširjena in poglabljena. Tudi na Vo-
glajni in ostalih pritokih, ki se izlivajo
v Celju v Savinjo in ki so bili 23. t. m.
istočasno polni do roba, so ljudje opazili
hitrejši odtok. K sreči je 23. t. m. prene-
hala deževati, sicer bi bili v Celju kljub
temu plaval, kajti ovinek pod Starim
gradom še vedno zadržuje vodo. Dokler
ne bodo presekalci ovinka v šesti etapi re-
gulacije Savinje, Celjani ne bodo varni
pred poplavami. Projekt za regulacijo Sa-
vinje v šesti etapi, ki je proračunana na
5,7 milijona dinarjev, je bil pred kratkim
odobren.

e— Učiteljski zborovanje. Sresko dru-
štvo JUU v Celju bo zborovalo v soboto
3. junija s pričetkom ob pol 9. dopoldne
na I. državni narodni šoli v Celju. Poleg
občajnih točk je na dnevnem redu pre-
davanje učiteljice gđ. Mare Samsove iz
Vojnika, »O vplivih socialnih razmer na
otroka« in poročilo g. Ivana Lovšeta o
Učiteljskem domu v Mariboru.

e— Šolski nastopi gojencev Glasbene
Matice v Celju bodo danes, v sredo, ob
19. jutri, v četrtak, ob 19. in v ponedeljek
5. junija ob 20. v Mestnem gledališču.
Vstopnine ni. Vstop je dovoljen le s spo-
redom, ki se dobi pri blagajni v gleda-
lišču.

e— Šahovski turnir. Redni turnir Celj-
skega šahovskega kluba za prvenstvo v
mesecu maju se bo pričel drevi ob 20.
v klubskih prostorih hotela »Evrop«.e

e— Vse lastnike lovskih in drugih psov
opozarja

Gospodarstvo

Naša rudarska produkcija

Medtem ko je v februarju premogovna produkcija v Jugoslaviji sezonsko v večjem obsegu nazadovala in je padla na višino prejšnjega leta, se je v marcu zopet naglo dvignila na 507.590 ton (pri tem je bila za 8% večja nego v lanskem marcu in za 44% večja nego v predlanskem marcu). V aprilu je produkcija premogovnikov sicer sezonsko popustila, vendar je bila tudi večja nego v lanskem aprilu. V aprilu so nakopali v premogovnikih 442.574 ton premoga, to je za 28.778 ton ali za 7% več nego lani in za 27% več nego predlansko. V prvih štirih mesecih zadnjih let se je produkcija premoga v Jugoslaviji gibala takole:

januar-april 1936	1.465.250 ton
januar-april 1937	1.529.900 "
januar-april 1938	1.814.000 "
januar-april 1939	1.916.800 "

V prvih štirih mesecih letošnjega leta je bila produkcija premoga v naši državi za 102.800 ton ali za 5,7% večja nego lani v istem razdobju in za 451.550 ton ali za skoro 31% večja nego pred tremi leti.

Ostala rudarska produkcija

Tudi ostala rudarska produkcija se je gibala v splošnem na višji ravni nego lani. Produkcija železne rude je znašala v aprilu 60.300 ton (lani 53.200), v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa je dosegla le 204.200 ton nasproti 211.000 tonam v lanskem prvem četrtletju. Celotna produkcija za prve štiri mesece je manjša zaradi slabše produkcije v januarju in februarju.

Znatno se je povečala produkcija bakre. V aprilu je sicer nekoliko nazadovala v primeru s prejšnjimi meseci, vendar je bila še vedno večja nego v lanskem aprilu. V preteklem mesecu so nakopali

76.300 ton bakrene rude (lani 61.400), v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa je znašala produkcija 343.300 ton nasproti 244.200 tonam, tako da znaša povečanje nasproti lanskemu letu preko 40%.

Produkcija svinčeno-cinkove rude je bila v marcu manjša nego lani. Dosegla je namreč le 68.400 ton (lani 77.200). V prvih štirih mesecih letošnjega leta pa je bila produkcija v primeru z lanskim letom večja, saj je dosegla 283.200 ton nasproti 243.300 tonam in znaša torej povečanje 15%.

Produkcija bauxita je bila v aprilu manjša in je dosegla le 27.850 ton (lani 39.300), za prve štiri mesece pa je bila produkcija večja nego lani, saj je znašala letos 110.250 ton nasproti 88.240 tonam v lanskem aprilu.

Nadalje je omeniti še produkcijo kromove rude, ki pa je bila v aprilu razmeroma slaba in je znašala komaj 2000 ton (lani 4800), v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa le slabih 10.000 ton nasproti 17.000 tonam v istem razdobju lanskega leta.

Pirita smo v aprilu pridobili 10.700 ton (lani 11.600), v prvih štirih mesecih pa 48.900 ton (lani 47.400).

Končno je omeniti, da smo v aprilu pridobili 140 ton nafte (lani 89) in 356.000 hl mineralne slane vode (294.000). Končno je omeniti znatno povečanje produkcije magnezija, ki je znašal v aprilu 4700 ton (lani 2800).

Produkcija surovega železa se je v dveh letih podvojila

Znatno večja je letos produkcija surovega železa, ki je znašala v aprilu 5734 ton (lani 4337), v prvih štirih mesecih letošnjega leta pa 22.800 ton (lani 16.300, predl. 10.300). Produkcija surovega železa se je torej v dveh letih podvojila.

Institut Nikole Tesle

Na osnovi § 42 finančnega zakona za tekoče leto je prosvetni minister po odobrenju ministrskega sveta predpisal uredbo o zakonsko močjo o ustanovitvi in ureditvi inštituta Nikole Tesle s sedežem v Beogradu. Ta inštitut se ustanavlja za znanstveno raziskovanje in za praktično uporabo znanstvenih izsledkov iz področja elektrotehnike. Zaradi priznanja zasluga za znanost o elektriki in elektrotehniki ima inštitut ime Nikole Tesle.

Naloge inštituta so: 1) raziskovanje na polju elektrike in na drugih področjih znanosti in tehnike, ki so v zvezi z elektrotehniko, in sicer z namenom, pomagati znanosti in tehniki; 2) raziskovanje in preizkušnje električnega, radioelektričnega in radioakustičnega materiala, instrumentov, aparatov, strojev, naprav, mer, novih izumov, elektromagnetnih polj, električnih, akustičnih, in mehaničnih vibracij in drugih pojavov, ki so v zvezi z elektriko; 3) pruenje znanstvenih in strokovnih predavanj in tečajev iz znanosti o elektriki, elektrotehniki, radiotehniki, fiziki in sorodnih znanstvenih panog, ki so v zvezi z elektriko.

Inštitut ima 6 oddelkov (za raziskovanja o naravi elektrike in materiala, za fiziko, za radiotehniko, za elektrotehniko, za preizkušnje in mere in za splošna raziskovanja ter uporabo elektrike v agronomiji, biologiji, medicini in drugih znanstvenih panogah).

Uredba določa, da je inštitut *avtonomna znanstvena ustanova javnopravnega značaja* pod nadzorstvom prosvetnega ministra, ki sodeluje z drugimi inštituti v državi in v inozemstvu ter z Društvom »Nikola Tesla« za pospeševanje znanosti in tehnike v Beogradu. Izdatke krije inštitut z dotacijo, ki je predvidena v državnem proračunu prvo leto v višini 500.000 din, ki pa se naslednja leta povzraha na leto za 100.000 din, tako da v šestem letu doseže 1.000.000 din; z dohodki, ki jih bo dalo na razpolago Društvo Nikole Tesle, z dohodki od daril, publikacij, tečajev, strokovnih misljenj in preizkušenj. Inštitut ima svojo imovino, ki se sme uporabiti le za institutove namene.

Redni člani inštituta so lahko samo osebe, ki so pokazale uspehe na področju znanosti o elektriki, na področju uporabne elektrotehnike in na drugih področjih, ki so s tem v zvezi. Število rednih članov je omejeno na 50, od katerih sme biti do 20 inozemcev. Število dopisnih članov ni omejeno, častni člani pa lahko postanejo oni, ki so si stekli zasluge za inštitut. Prvih deset domačih rednih članov postavi prosvetni minister na predlog Društva Nikole Tesle. Redne, dopisne in častne člane izvoli svet inštituta, ki ga tvorijo vsi redni člani. Vsa-

ko leto sme imenovati do 10 dopisnih članov. Ko doseže inštitut 50 članov, se novi člani volijo samo na mesta umrlih članov. Svet inštituta izbere iz svojih vrst predsednika, tajnika in toliko podpredsednikov, kolikor ima inštitut oddelkov. Predsednik, tajnik in podpredsedniki tvorijo znanstveni odbor inštituta, ki vodi znanstveno in tehnično delo.

V upravnem odboru inštituta delegira svet inštituta štiri redne člane, štiri pa uprava Društva Nikole Tesle. Vsi morajo stanovati v Beogradu. Upravni odbor, ki mu predseduje predsednik inštituta, vodi finančne in administrativne posle inštituta. Končno ima inštitut svojega *ravnatelja* ter strokovno in administrativno osebje. Inštitut izdaja znanstvene publikacije in svoj časopis.

Zaradi priznanja znanstvenih uspehov na polju znanosti o elektriki in njene uporabe in na ostalih področjih, ki so v zvezi z elektriko, se ustanavlja *Teslova zlata medalja*. To odlikovanje daje svet inštituta na predlog znanstvenega odbora vsako drugo leto enemu znanstveniku ne glede na državljanstvo in narodnost Teslova zlata medalja se izroča na svečani letni seji inštituta.

★

Ustanovitev znanstvenega inštituta za elektriko in elektrotehniko je brez dvoma nujna potreba saj nam tak inštitut lahko prinese mnogo praktičnih koristi. Prav tako je na mestu, da država podpre tak inštitut z redno proračunsko dotacijo, če gre za vsedrjavno znanstveno ustanovo javnopravnega značaja. Žal pa vsebuje uredba določbe, ki niso v skladu z vsedrjavnim značajem takega inštituta, zlasti določbe, ki dajejo čisto zasebno družstvo Nikole Tesle v Beogradu odločilni vpliv na ta inštitut. Pri tem pa uredba ne nalaga družstvu nobenih določenih obveznosti finančnega značaja nasproti inštitutu. Društvo bo predlagalo prvih deset rednih članov, ki bodo potem imenovali nadaljnje člane, v upravnem odboru pa bo družstvo imelo pravico vedno delegirati polovico članov. Tako ureditev na široko dopušča možnost, da bodo izvoljeni za redne člane inštituta predvsem člani tega družstva in da bodo potem uživali finančno pomoč inštituta za »voja dela« (člen 7. dočeta, da lahko redni in dopisni člani inštituta prejema pomoč za znanstvena raziskovanja). Če pa inštitut ni misljen kot vsedrjavna znanstvena ustanova, pomeni njegova ustanovitev cepitev tudi na tem specialnem področju znanosti, kar mora izzvati potrebo ustanovitve sličnih od države vzdrževanih ustanov tudi drugje v naši državi.

Ljubljanski velesejem

Od 3. do 12. junija

Cene vstopnicam

Cene vstopnicam in legitimacijam za obisk ljubljanskega velesejema so naslednje:

1) za tiste, ki bodo z rumeno železniško izkaznico za 2 dni izkoristili 50% popust na železnici:

a) ako je vozna karta do Ljubljane veljala do 25 din, dobi obiskovalec pri velesejski blagajni vstopnico za 10 din, ki daje pravico do enega dnevnega in enega večernega obiska velesejema;

b) ako je karta veljala do 60 din, dobi obiskovalec vstopnico za 15 din, ki daje pravico na tri dnevne in tri večerke obiske velesejema;

c) ako je karta veljala preko 60 din, dobi obiskovalec vstopnico za 25 din, ki daje pravico na pet dnevnih in pet večernih obiskov velesejema

2) Za ljubljance, odnosno tiste, ki se vozniški olajšav ne bodo posluževali, stane legitimacija 25 din in daje pravico na 10 dnevnih in 10 večernih obiskov velesejema.

3) Vstopnica za enkratni poset velesejema stane 10 din.

Dobitki za obiskovalce iz tuzemstva.

Vsakemu obiskovalcu letošnjega velesejema se ponuja sreča, da mu žreb nakloni kak dobiček. Vstopnice se opremljene s kuponom, na katerega bo obiskovalec napisal svoje ime, ga odtrgal in vrgel v zapечатeno žaro ob glavnem vstopu, vstopnico pa

naš hrani. Od žrebanja so izzete legitimacije ljubljanske, razstavljalske, službenke in inozemske, ki nimajo teh kuponov. Dobitki so: orehova spalnica, motorno kolo Phönomen, šivalni stroj Pfaff, kolo Panax, motorno kolo Bismarck, 50vni radijski aparat Siera, kuhinjska oprema, klavirska harmonika, pralni stroj Viktorja, zložitelj sator za štiri osebe, kolo Axi, kolo Diktator, kolo Tribuna, peč Lutz, dve preprogi, dve vrtni garnituri, 50 steklenice Unionskega piva, 12 butelj vina Moser, zaboj Kneippove žitne kave, 2 zaboja Rogaske slatine, 1 pletena zibelka, kaseta kozmetičnih predmetov, 20 ročkov po 1 kg olivnega olja, 2 brezpalni vojni s parnikom I. razreda Sušak-Kotor in nazaj, 21-dnevno bivanje v Niški Banji, 21-dnevno bivanje v Brestovčah Banji, 10-dnevno bivanje v Slatini Radenci, 10-dnevno bivanje v Dobrni. 10-dnevno bivanje v Čateških toplicah, 8-dnevno bivanje na Omišlju (Hotel Učka), 7-dnevno bivanje v Novem Vinodolu (Palace Hotel), 7-dnevno bivanje v Krapinskih toplicah, 7-dnevno bivanje v Mediji-Izlakeh, 5-dnevno bivanje v Rogaski Slatini, 5 dnevno bivanje v kopališču Palit, 2-dnevno bivanje na Bledu v hotelu Unia.

Carinski odstopak na ljubljanskem velesejmu, kot izpostavlja ljubljanske carinarne, že posluje. Sejmišče je mesec dni pred začetkom in mesec dni po zaključku ve-

lesejma carine prosto skladišče za carinsko blago, namenjeno za razstavo. Delokrog tega carinskega oddelka je isti, kakor delokrog carinarne in opravlja vse ekspedicije inozemskega blaga za velesejem. Dan za dnem prihajajo iz inozemstva polni vagoni razstavnega blaga in carinski oddelki ima polne roke dela.

Reklamacije vabil k otvoritvi XIX. ljubljanskega velesejma, ki bo letos od 3. do 12. junija, izvolite nasloviti na velesejsko pisarno. Vabila so že razposlana, vendar pa je pri obliki dela možno, da vabilo po pomoti morda komu ni bilo poslano.

Letošnji vinarski kongres

Vinarski kongres, združ. z rednim občinim zborom Vinarskega društva bo letos v Šmarju pri Jelšah. Občni zbor bo v soboto, 3. junija 1939 ob 17. uri (ob 5. uri popoldne), kongres pa bo v nedeljo 4. junija ob 10. uri dopoldne. Na kongresu bodo razpravljali vinogradniki o zelo važnih in danes posebno potrebnih vinskih vprašanjih: o pomenu namiznega grozdja, o kletarskih zadrukah in o kletarjenju brez dodajanja sladkorja. Istočasno priredi Vinarska podružnica v Šmarju *vinsko pokažnjo in vinski sejem*, na katerem se bodo lahko vinogradniki in vinski trgovci prepričali, da pridelujejo vinogradniki šmarnskega okraja prav dobro vino kapljivo. V nedeljo popoldne pa si bodo vinogradniki ogledali del vinskih groz okoli Tinskega, kamor bodo napravili izlet z avtobusi. Kdor se ne bi hotel udeležiti izleta na Tinsko, si bo lahko ogledal ali zdravilišče v Rogaski Slatini ali kmetijsko šolo v Št. Juriju ob južni železnici.

Slovenski vinogradnik je danes v izredno težkem položaju. Visoki pridelovalni stroški, slabe prodajne možnosti in velika brežnina, zraven tega še pogoste vremenske uime delajo vinogradništvo čim dalje manj rentabilno. Zaradi tega bo v korist našega vinarstva, ako se bo letošnjih prireditelj v Šmarju udeležilo čim več vinogradnikov. Pa tudi dolžnost je vsakega vinogradnika, da se udeležijo vinarskega kongresa, da bodo vinogradniki skupno manifestirali za svoje zahteve. Obenem bodo imeli vinogradniki tudi priliko spoznati lepi šmarnski okraj in tamkajšnje vinogradniške razmere, ki jih še na splošno ne poznamo.

Dnevni red občnega zbora je naslednji: 1) otvoritev; 2) imenovanje dveh zapisničarjev in dveh skrutinorjev; 3) Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika in preglednik računov; 4) odobritev odborovih predlogov: višina članarine, kraj in čas prihodnjega zbora; 5) volitve novega odbora; 6) potrditev uprave tržniškega oddelka; 7) obravnava predlogov podružnic ali društvenih članov; 8) slučajnosti.

Dnevni red kongresa: 1) Pomen in potreba namiznega grozdja pri nas (poročila kmetijskih svetnikov Kuret Vladimir, ban referent za vinarstvo v Ljubljani); 2) Pomen in ureditev kletarskih združ (poročila Munda Martin, ravnatelj v Ormožu).

Stota bilanca Jadranske zavarovalne družbe

Dne 16. maja je bila v Trstu ob številni udeležbi delničarjev pod predsedstvom Nj. Ekselence de Suvicha glavna skupščina Jadranske zavarovalne družbe ki je odobrila s to družbeno bilanco. Poslovni uspeh v letu 1938 je razviden iz naslednjih števk:

V panogi življenjskega zavarovanja je bilo izpostavljenih polic na Lit 989.959.818.- nasproti Lit 1.090.878.547.-; obstoječa zavarovanja so se povečala od 5.018.925.000.- Lit na 5.148.675.000.- Lit. Premijski prejemki so narasli v panogi življenjskega zavarovanja od Lit 227.325.000.- na Lit 228.766.000.-; v požarni stroki od Lit 174.179.000.- na Lit 185.828.000.-; v transportni stroki od Lit 41.850.000 na Lit 45.619.000.-; v panogi zavarovanja proti točli, vlonu in v ostalih vzporednih panogah od Lit 75.163.000.- na Lit 77.637.000.-. Skupni prejemki na premijah in dajatah v vseh panogah zavarovanja so se povzpeli od Lit 526.989.000.- na Lit 585.394.000.-.

Iz bilancnih postavk je razvidno povečanje gotovinskih sredstev v blagajni pri bankah od Lit 98.475.000.- na Lit 106.918.000.-, posestev v nepremičninah od Lit 441.967.000.- na Lit 465.716.000.-, portfelja efektov od Lit 619.952.000.- na Lit 642.622.000.-, posojil na življenjske police od Lit 110.363.000.- na Lit 114.199.000.-, medtem ko so hipotekarna posojila in terjatve od države in občin nazadovale od Lit 71.936.000.- na Lit 69.456.000.-.

Zaključni račun izkazuje dobiček v višini Lit 13.213.095.28, ki dovoljuje dotacijo izrednih rezerv za Lit 3.000.000.-, kakor tudi izplačilo iste dividende kakor lani. To je Lit 100.- na delnico, plačljivo počenš 22. majem 1939 medtem ko se saldo v višini Lit 1.803.965.38 prenese na novi račun. Jamstvena sredstva družbe znašajo: Delniška glavnica Lit 100.000.000.- (vplačano Lit 50.000.000)

Imovinske rezerve Lit 83.302.575.82

Tehnične rezerve Lit 1.364.896.352.32

Skupaj Lit 1.548.198.928.14

to je za Lit 80.201.375.48 več nego v prejšnjem letu. (—)

Gospodarske vesti

== Nova uprava škodovih tvornic. Te dni je prišlo do važnih sprememb v upravnem svetu škodovih tvornic, kjer bodo odšli Nemci v večini. Spremenjen upravni svet šteje namreč 11 Nemcev in 10 Čehov. Enake spremembe so bile izvršene pri Brnski tovarni orožja, kjer je sedaj v upravnem svetu 7 Nemcev in 6 Čehov. V upravnem svetu škodovih tvornic so odšli: dr. Raache (Dresdner Bank — Češka eskomptna banka), von Lüdinghausen (Dresdner Bank — Češka eskomptna banka) baron Ringhoffer (tvornice Tatra), dr. Rheinländer (Berlin), dr. Kissinger (Praga), dr. Schicketanz (Liberec), princ Hohenlohe, ravnatelj Novotny (Češka eskomptna banka), inž. Hödl (Prva brnska tovarna strojev), ravnatelj Elitz (Berlin), ravnatelj Pohle (Češka Union banka), generalni ravnatelj Kučera (Anglo banka), generalni ravnatelj Mika (Živnostenska banka), predsednik Stoupal (Češka agrarna banka), profesor List (brnska nemška tehnična visoka šola), dr. Pospisil (Narodna banka), generalni ravnatelj Husak (Explosia, Praga), predsednik Hromádsko (Škodove tvornice), generalni ravnatelj Outrata (Brno), dr. Schauer (Anglo banka), predsednik Klindera (Kopertiva, Praga). Za predsednika škodovih tvornic je postavljen inž. Hromádsko, podpredsednik pa so von Lüdinghausen, inž. Klindera in dr. Schicketanz. Pri Brnskih tovarnah orožja je postavljen za predsednika bivši poslanik Mastný, podpredsednik pa so von Lüdinghausen, inž. Mika in dr. Schicketanz.

ra in dr. Schicketanz. Pri Brnskih tovarnah orožja je postavljen za predsednika bivši poslanik Mastný, podpredsednik pa so von Lüdinghausen, inž. Mika in dr. Schicketanz.

Borze

30. maja

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški kilirinski čeki nespremenjeno 13.80. Tečaj na svobodnem tržišču se nadalje ravna po srednjem tečaju funta 258 din. Kilirinski čeki na češke krome so se trgvali v Zagrebu po 145, v Beogradu po 142.10 in v Ljubljani po 146, grški boni pa v Zagrebu po 31 in v Beogradu po 30.50.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je vojna škoda trgvala pri mirni tendenci po 455 — 458 (v Beogradu po 458.50 — 462). Do prometa je prišlo samo še v delnicah PAB po 210 (v Beogradu po 15) in v delnicah Trboveljske po 190.

DEVIZE

Ljubljana. Oficielni tečaji: London 206.25 — 209.45, Pariz 116.47 — 118.77, New York 438.75 — 444.75, Curih 995 — 1005, Milan Trst 232.05 — 235.15, Amsterdam 235.50 — 2403.50, Berlin 177.12 — 179.88, Bruselj 750 — 762. Tečaji na svobodnem trgu: London 256.40 — 259.60, Pariz 144.85 — 147.15, New York 5457.68 — 5517.68, Curih 1236.27 — 1246.27, Amsterdam 2940.80 — 2978.80, Bruselj 932.40 — 944.40.

Curih. Beograd 10, Pariz 11.75, London 20.7675, New York 443.50, Bruselj 75.50, Milan 23.33, Amsterdam 238.30, Berlin 177.90, Stockholm 107.04, Oslo 104.45, København 92.7250, Praga 15.22, Varšava 83.75, Budimpešta 87, Atene 3.90, Bukarešta 3.25, Sofija 5.40.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 457.50—460, 40% severne agrarne 59 den., 6% begunjske 87 den., 6% dalm agrarne 86.50 den., 7% stabiliz. 98 den., 7% invest. 99 den., 7% Seligman 99 den., 7% Blair 91.50—93, 8% Blair 100.50—102; delnice: Nar. banka 7400 den., PAB 210—214, Trboveljska 187.50—190, Gutman 53 bl., Sečerača Osijek 75—90, Osiječka lijevavnica 160 den., Isis 25 den., Jadranka 310 bl.

Beograd. Vojna škoda 462.50—463 (458.50—462), za junij 460.50—461.50 (460—461), 4% agrarne 60.50 den., 4% severne agrarne 59.75 den. (60), 6% begunjske 87—87.25 (86.75), 6% begunjske 88.75—89, 7% invest. 101—102, 7% Blair 92 den., 8% Blair 101—102, PAB 216—217 (215).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Novosadska blagovna borza (26. t. m.). Tendencija nespr. Pšenica: 78/79 gr baška 146 — 148; sremaska 146 — 148; slavonska 147 — 149; banatska 142 — 144. Rž: baška 137 — 139, Ječmen: baški in sremski 64.65 gr 162.50 — 170, jari 68 gr 180 — 185. Oves: baški, sremski in slavonski 147 — 149. Koruza: baška 102 — 103, baška pariteta Indija in Vršac 102 — 103. Moka: baška in banatska 106 gr — 106 gr 230 — 240; 2* 210 — 220; 3* 190 — 200; 4* 170 — 180; 5* 145 — 155; 6* 115 — 120. Fižol: baški in sremski beli brez vreč 300 — 305. Otrobi: (v jutastih vrečah): baški 108 — 110; sremski 104 — 106; banatski 100 — 102.

Iz Zagorja

— Nedeljska tombola Sokola je sicer privabila veliko množico, zaradi hudega dežja, pa je precej ljudi moralo zapustiti prostor pred Sokolskim domom. Tombola se je morala vršiti v vseh prostorih doma, kar pa je v pogledu časa močno oviralo vso prireditev. Zanimivo je, da so bili letos deležni večjih dobikov domačini, dočim so prejšnja leta dobili romani na vse strani. Pri tej priliki je treba obsojiti način prodaje tombolskih kart nekkih drugih društev ki imajo take svoje prireditve šele 4. in 11. junija. Sokolski prireditelji so vedno lojalni in bodo taki tudi ostali.

— Umrla sta dva spoštovana rojaka. Na binkoštno nedeljo smo pokopali 78letnega upokojenega rudniškega zidarja Štefana Brena, ki je delal nekaj desetletij pri zagorskem rudniku in je bil upokojen leta 1926. Po zaslugi pokojnega ministra za socialno politiko dr. Gregorja Jeržava je ta veteran dela dobil primerno življenjsko pomoč. Zapustil je ženo in dve hčerki, ki pa sta v dobrih življenjskih položajih. Naslednji dan pa so položili v Čemšeniku v prerani grob 48letnega posestnika Zdravka Kolenca, katerega je že nekaj let mučila huda bolezen. Velika množica prijateljev in rojakov ga je spremljala do groba, kjer počivalo njegovi starši, dedi in pradedje. Kolenčeva rodbina je bila najuglednejša in najstarejša v Čemšeniku. Pred dvema letoma je umrla oče Zdravka, ki je zdaj kot naslednik te stare rodbine zapustil ženo ter tri naprekskrbljene deklice, zaradi česar bo rodbinsko ime hiše izginilo. Pokojnikoma bomo ohranili blag spomin, vsem žalujocim pa izrekamo naše globoko sožalje.

Iz Kranja

— Šahovski turnir za prvenstvo Kranja je končan. Kot je bilo pričakovati, je prvo mesto dosegel dr. Julij Gabrovšek, ki je od 18 možnih točk nesrečno izgubil le pol točke z inž. Skopalom. Nadaljna mesta so si razdelili takole: drugi Pavlica M. 13 in pol točke, 3.—4. Poveden in Singer po 13 točk, 5. Martelanc z 12 točkami, 6.—7. Šuštar S. in inž. Skopal po 11 točk, 8. Možina 10 in pol točke, 9.—10. Žerjav in Vidgar po 10 točk, 11. Franko s 8 in pol točke, 12. Rus s 8 točkami, 13. Kos s 7 točkami, 14.—15. Košar in Grčman po 6 in pol točke, 16. Tajnik s 5 točkami, 17.—18. Prah L. in Džordžević po 4 točke, 19. Engelman 0 točk (kontumac). V petek 2. junija bo brzoturnir na »štiri pošti« ob 8. zvečer, katerega se bodo udeležili tudi člani šahovskega kluba »Ljubljana«.

Naše gledališče

D R A M A

Sreda, 31. Velika skušnjava. Red A. Četrtek, 1. junija: Velika skušnjava. Red Četrtek.

Petek, 2. ob 15. Othello. Dijaška predstava. Izven Cene od 14 din navzdol. Vveoljgra češkega pisatelja Karla Piškora »Velika skušnjava«, je delo, ki je imelo spriču duhovite osnovne misli v človeški lakomnosti, odrske učinkovito izpeljanih prizorov in prvotnih kreacij naših igralcev, na čelu jim Nablocka v glavni ženski vlogi, izreden uspeh. Zabavna, s sodobnimi udarnimi resnicami prežeta igra nudi večer resničnega kratkočasa. Zasedba občinstva. Delo bodo igrali dr. Red A. in Jurij za red Četrtek.

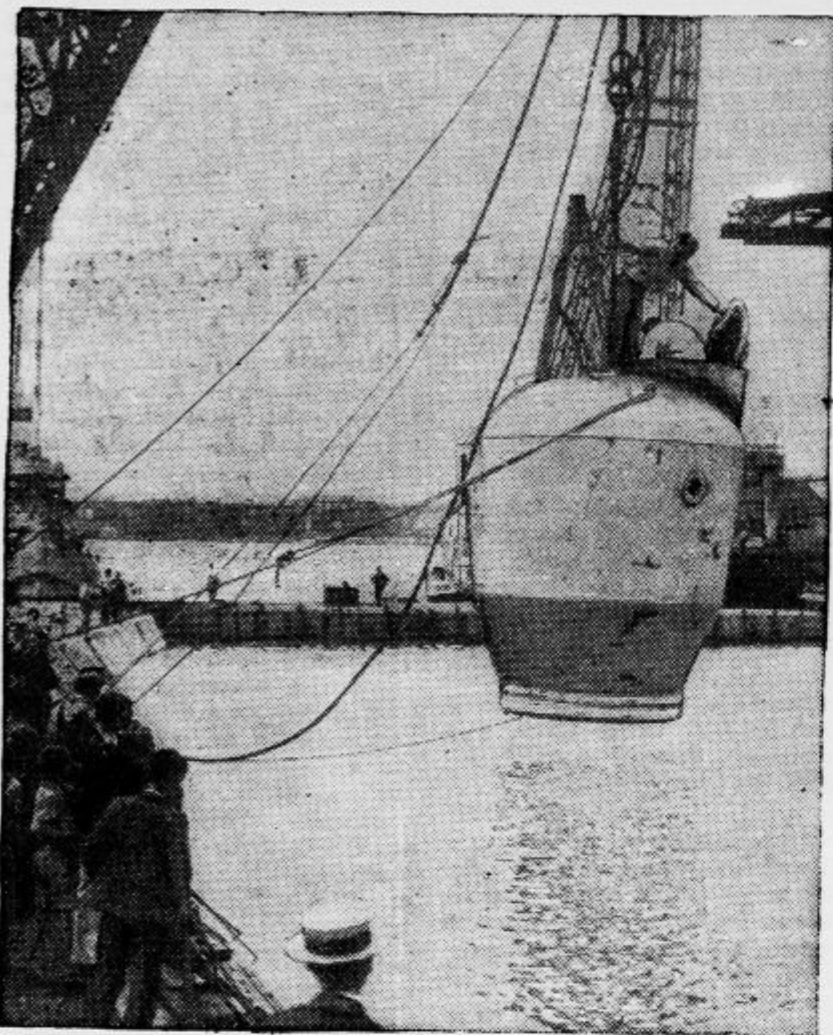
Opozorjamo na zadnjo dijaško predstavo v letošnji sezoni, ki bo v petek ob 15. po globoko znižanih cenah od 14 din navzdol. Vprizorili bodo delo angleškega klasika Shakespearea, žalostno v petih dejanjih: Othello z Levarem v naslovni vlogi. Zadnja premiera v letošnji sezoni bo Benkefjeva veseliga »Neopričevana ura«, v režiji prof. Šesta. Dejanje, ki se godi v šoli in na domu osemolke, ki je skrivaj že poročena in doživlja zaradi tega različne dogodivščine v šoli in doma, je nadvse priklupno, ter nudi predvsem glavni igralci Lili, ki jo bo igrala pri nas Ančka Levareva, priliko velikega razmaha igralskih sposobnosti.

O P E R A

Sreda, 31. La Bohème. Red Sreda. Gostovanje tenorista Christy Solarija. Četrtek, 1

Tragedije v podmornicah

Kaj pripovedujejo mornarji „Squalusa“ — Hladnokrvni poveljnik, junaško moštvo

Potapljaški zvon, ki je rešil iz »Squalusa« 33 mornarjev

Še preden so se pomorske države oborožile s sedanjimi podmornicami najmodernejšega tipa, se je primerilo mnogo smrtnih nesreč s temi nevarnimi ladjami. Tako se je 1. 1904 potopila podmornica »A 1« z 11 mornarji. Leta 1905 je bilo leto podmorniških nesreč za Anglijo. Tri njene podmornice so obležale na dnu morja. Nekaj let pozneje se je potopila podmornica »A 3« s 14 mornarji; ista usoda je doletela tudi »A 7«, ki se v januarju 1914 ni več prikazala iz morja na površino. V tem primeru je našlo 11 mornarjev smrt v hladnem grobu.

Pretrsljiva so poročila o podmorniških nesrečah po svetovni vojni. Nekaj katastrof se je primerilo zaradi trčenja z drugimi ladjami. Tako se je 1. 1924 potopila japonska podmornica »U 43«. Zadnja prošnja posadke, ki je nihala med življenjem in smrtjo, se je glasila: »Hitro, da se ne zadušimo!« Preden je prišla pomoč, so se res vsi zadušili. Pri nesreči podmornice »H 47«, ki se je pogreznila zaradi trčenja s podmornico »U 12«, je bilo v čolnu 27 mož posadke. Rešili so se samo trije in še ti po čudežnem naključju. Pri trčenju se je odtrgala deska, trije mornarji so se je oprigli in so z njeno pomočjo izplavali na površino. Takšni čudeži pa so pri podmorniških katastrofah kaj redki.

Američanom je še danes v spominu tragedija posadke v podmornici »S 4«, ki je našla pred 15 leti smrt v hladnem grobu. Šest mož posadke v oddelku za torpede je čakalo tri dni, da jih rešijo. Toda tik pred rešitvijo so se zadušili... Še bolj tragična je bila usoda posadke italijanske podmornice »F 14«, ki se je potopila 1928 leta pri Brionih. Takrat se je mornarjem posrečilo dovesti svežega zraka, da se niso zadušili pod vodo že v globini 40 m. Podmornico so dvignili, a ko je bila samo še 12 m pod vodno gladino, so prestali signali s kladi. Mornarji so se zadušili zaradi klorovega plina iz akumulatorjev. Tragična je bila tudi nesreča francoske podmornice »Promethée«, ki se je pogreznila s posadko 66 mož.

Od 59 mož, ki so bili v ameriški podmornici »Squalus«, so jih rešili 33, dočim jih je 26 obležalo v mokrem grobu na morskem dnu. Po rešence so se napotili štirikrat s potapljaškim zvonom iz jekla. Ta potapljaški zvon je posebne konstrukcije ter razpolaga ameriška mornarica s štirimi takšnimi napravami. Lahko se reče, da je prav ta potapljaški zvon storil čudeže, kajti doslej se še ni posrečilo rešiti mornarjev iz takšne globine. »Squalus« se je pogreznil skoraj 80 m pod vodo.

Pri teh reševalnih delih je bilo zaposlenih 16 potapljačev, ki so se štirikrat spuščali na morsko dno. Prvič so dvignili sedem mornarjev, potem dvakrat po devet in končno še preostalih osem. Vse posrečence so morali po rešitvi prenesti v tako zvane dekompresijske komore, v katerih se organizem polagoma zopet privadi normalnemu pritisku. Pri četrti vožnji z morskoga dna se je potapljaški zvon zapel v globini 50 m in je bilo treba več ur truda in naporov, da so vrvi oprostili spon ter potegnili še četrto partijo mornarjev s poveljnikom »Squalusa« na površje.

Med reševalno akcijo so se odigravali v

neki hiši na nabrežju Portsmoutha pretresljivi prizori. Nad petdeset žen in mater ponesrečenih mornarjev je tam čakalo vesti o svojih možeh in sinovih. Nepopisno je bilo svidenje ponesrečenec s svojci, ki so deloma sami z opotekajočimi koraki prišli na ladjo, deloma so jih prinesli na nosilih.

Henry Mc Lemoire, dopisnik agencije »United Press« pripoveduje:

Rešitev 33 mornarjev »Squalusa« je omogočila samo duhaprisotnost nekega mornarja v potopljeni podmornici. Električar Judson Bland je izjavil, da so v trenutku, ko se je ladja začela potapljati, začele vdirati silne množine vode v podmornico. Izdano je bilo povelje, da se morajo tanki odpreti, toda prav tedaj se je ladja nagnila v kotu 45 stopinj. Eden izmed mornarjev je imel srečen domislek. Z vojo oboje je zaloputnil za seboj vodotesne duri. S tem dejanjem je bila usoda 26 mornarjev zapечатena, toda tudi ostalih 33 mornarjev se ima samo njemu zahvaliti, da so ostali pri življenju. Mornar, ki je izvršil to dejanje, se piše Maness.

Mornarji so se zavedali, kaj se je zgodilo, vendar pa so se vzorno obvladali. Od časa do časa so spuščali signalne bombe na površino. Ko so v globini morja zaznali za šume motorjev ladje »Sculpine«, so vedeli, da rešitev ni daleč. Vso dolgo noč sta dva mornarja potrkovala s kladi in zvala na pomoč, čeprav ju je neznansko zeblo in sta bila v popolni temi. Proti koncu je postajal položaj v podmornici nevarnejši. V baterijah prednjega dela ladje se je začel tvoriti klorov plin in mornarji so si morali natakniti plinske maske.

Poveljnik ladje je vzorno obvladoval položaj. Njegova povelja so bila mirna in mornarji so jih hladnokrvno izvrševali.

V potapljaškem zvonu so rešitelji mornarjem takoj postregli s toplim juho, kar se je zgodilo menda prvič v zgodovini takšnih reševalnih akcij. Rešenci so se počutili razmeroma dobro razen enega: arhitekt Preble je drhtel po vsem životu, toda ko so ga prinesli na vrh, si je opomogel v neverjetno kratkem času nekaj minut.

Strojnik Prien meni, da je nastala nesreča iz sumljivih vzrokov. Imel je službo pri mehanizmu za zapiranje. Kontrolne žarnice so kazale, da so bili v trenutku nesreče vsi ventili zaprti. Po tej Prienovi izjavi so oblasti v Portsmouthu prepovedale sleherno razgovorjanje o nesreči s komurkoli, ki ne pripada preiskovalni komisiji. Mornariške oblasti v Portsmouthu so tudi naročile 26 krst za mrtve mornarje, ki so še ostali v »Squalusu«; to kaže, da bodo tudi mrličje dvignili iz ladjinega trupa, nekar bodo iz ladje iztisnili zrak ter jo potegnili iz sedanjega lege na zamočvirjenem morskem dnu.

Molotov se bo posvetil zunanji politiki

»Daily Telegraph« poroča iz Moskve, da bo prišlo po sedanjem zasedanju ruskega parlamenta do dalekosežnih sprememb v ruski vladi. Sedanji predsednik sveta ljudskih komisarjev Molotov se bo popolnoma posvetil zunanji politiki in bo zaradi tega opustil sedanje mesto predsednika ruske vlade.

Izročitev starega tributa

Predsednik družbe za kožuho v Hudsontonem zalivu je tretjič v zgodovini in prvič naravnost v roke angleškemu vladarju izročil tribut, ki ga predvideva Charta iz l. 1670. Ceremonija se je izvršila na razvalinah utrbe Carry, kjer je imela družba za kožuho v Kanadi prej svoj sedež.

Na razvalinah stare trdnjave je sprejel angleškega kralja »High Steward«, ki je naslovil na predsednika družbe za kožuho vprašanje, ali je pripravljen izvršiti svojo dolžnost. Predsednik družbe je potrdil, da je to pripravljen storiti. Nato jo ponudil kralju Juriju dve glavi losov in dnu kožici črnih bobrov. Obenem je zagotovil kralju svoje najgloblje lojalnosti.

Po tej ceremoniji sta kralj in kraljica odšla v St. Boniface, kolonizacijsko središče Francoske Kanade. Losovi glavi in bobrovi koži pa so takoj poslali v Buckinghamsko palačo na Angleško.

V temi na dnu morja

Pomorski poročnik John C. Nichols, eden izmed tri in tridesetih rešenih s podmornice »Squalus«, pripoveduje o svojem in svojih tovarišev ujetništvu na morskem dnu:

Nad trideset ur smo bili tesno stisnjeni v ozkem prostoru. Zelo nas je zeblo. Slednjič je ugasnila tudi električna luč. Razsvetljevali smo temni prostor z žepnimi svetilkami. Vsakdo je skušal odgnati črne misli, da smo na milost in nemilost izročeni smrti. A nihče ni tega potožil svojim tovarišem. Vsakdo je čutil v sebi dolžnost, da se drži tako hrabro kakor drugi; to je bilo skupno junaštvo nas vseh. Nihče ni hotel biti slabši od svojih tovarišev; to je bila tolažba, ki nas je tešila v položaju, ki bi druge morda navdajal z obupom.

Na inspekciji

Polkovnik Lindbergh je že začel izvrševati službo letalskega inspektorja ameriškega brodomarja. Zaradi te funkcije je bil pozvan iz Evrope v domovino

Krvava bitka kmetov s cigani

Ciganska predrznost je izzvala ogorčene kmete

V neki vasi blizu Chluma na Poljskem sta prijezdila dva cigana na konjih na dvorišče nekega kmeta in sta zahtevala tobaka. Kmet jima ni hotel postreči z zahtevanimi cigaretami. To je predrzna cigana tako ujezilo, da sta potegnili bikovski in z njima pretepla kmeta do onemoglosti.

Ko sta cigana ostala brez nadzorstva na dvorišču kmetove hiše, sta vdrla v poslopje in pokradla vse, kar se je dalo odnesti. Po tatvini sta jo odkurila. Domači so našli po vrnitvi domov kmeta vsega okrvavljenega na tleh. Poškodbe so bile tako hude, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Vest o ciganskem zločinu je šla kakor ogenj od ust do ust. Kmetov se je polastilo takšno razpoloženje, da so se zbrali moški iz več bližnjih vasi ter pritisnili za cigani-

Če še ne veš, zdaj izveš:

da je ameriško vojno ministrstvo naročilo štiri podmornice tipa »Squalus«. Naročilo pomeni, da ni nastala nesreča zaradi kakšne gradbene napake;

da se poljski pianist Paderewski te dni vrača z ladjo »Normandie« iz Amerike v Evropo;

da je za binkošne praznike prispel v London Rooseveltov zaupnik Norman Davis, ki je bil poslan čez Ocean, da prouči položaj v Evropi, nakar bo poročal o tem prezidentu Zedinjenih držav;

da izdelajo že danes v Angliji tisoč letal na mesec, v primeru vojne pa bo zmogla Anglija z dominijoni produkcijo 35 do 40 tisoč letal na leto;

da se je na francosko-španski meji obnovil reden železniški promet, ki je bil ustavljen izza odhoda republikanske vojske preko meje.

Hotel je več, nego je zmogel

Plavalec Fritz Valdemar Werner iz Gdanske je te dni hotel svetu pokazati, kaj zna v svoji stroki. Vrgel se je v morje, da bi preplaval razdaljo od Rima do Korzike. Plaval je osem ur, nato pa je izjavil, da ne more dalje. Plavanje ga je tako izmučilo, da je moral zlezi v barko. Zdaj se nahaja v nekem okrevališču v San Remu.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

S „poljubom smrti“ je morila

Vloga poklicne vdove v filadelfijskem sindikatu morilcev

Preiskava proti ameriškem sindikatu zastupljen v Filadelfiji se nadaljuje in na dan prihajajo čedalje poraznejša odkritja. Zlasti se kaže, kako vplivno vlogo je igrala v sindikatu morilcev »poklicna vdova« Roza Carina, ki je s »poljubom smrti« spravila na drugi svet tri može. Dva sta ostala živa samo zaradi tega, ker nista bila nikjer zavarovana.

Carina, ki je poleg zločinskega voditelja organizacije L. M. Bolberja navajala k zločinom moške in ženske, je pomagala odstraniti preko dve sto oseb, da so se zločinci v sindikatu mogli okoristiti s njih zavarovalninami. Carina je bila, kakor smo že poročali, petkrat omožena. Tri može je po vsej priliki zastupila, dva še živita, sta pa seveda ločena od nje.

Zastupljevalka je bila grozovita ženska. Poznala ni usmiljenja z nikomur. Kdor je bil zavarovan za življenje in je prišel v njeno oblast, je bilo po njem. Stotila je za njegovo odstranitev vse, kar je obetalo dobiček. V kakšnem soglasju je bila s svojo zločinsko tovaršijo, priča dej-

Štirikrat četvorčki

V Luksemburgu živi v neki vasi ženska z imenom Josephine Rissard. Ta žena štoto je zdaj šele šest in trideset let in je že četrtrič zaporedoma rodila četvorčke. Najstarejši otrok Rissardove ni dopolnil še niti šestega leta.

Avtobus s prho

Neka avtomobilska družba, ki prevaža potnike po Siriji, je spravila med Bagdadom in Damaskom v promet vozilo s posebno prikolico. V vozilu je prostora za 28 potnikov, v prikolici pa je buffet in prha, s katero se potnik lahko osvleži na potovanju skozi vroče kraje.

V objemu sreče

Novoporočena filmska igralka Robert Taylor in Barbara Stanwick po poroki v restavraciji v Beverly Hillu

Roza Carina

Lord ob topovski cevi

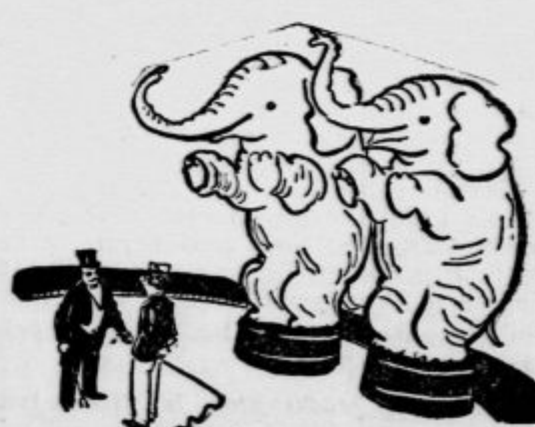

Angleški avtomobilski kralj in filantrop lord Nuffield je postal častni polkovnik 52. protiletalske brigade in se je dal v tem svojstvu slikati na protiletalskem topu

A NEKDOTA

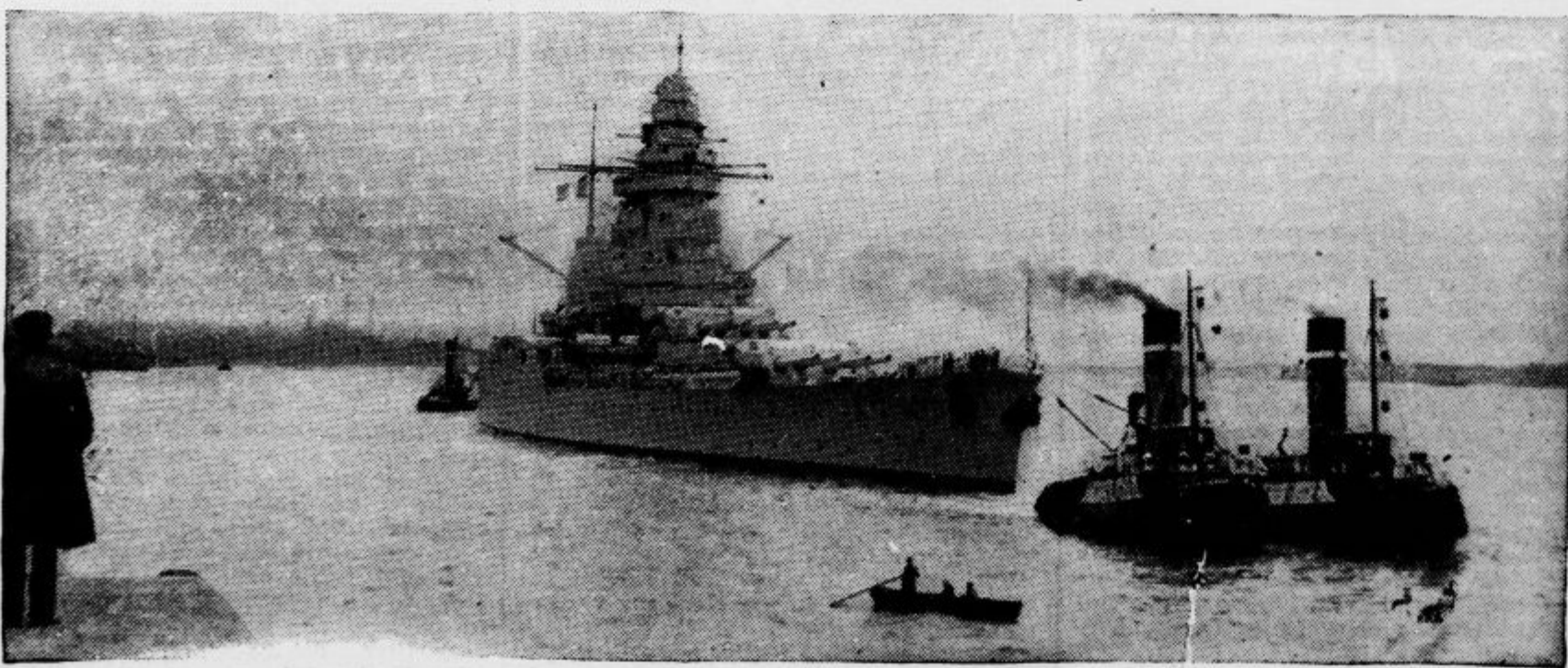
Nadškof iz Moguncije je nekoč šel mimo vinograda, ki ga je popolnoma uničila trta. Nadškof je stal na cesti in prošil nadškofa, naj vendar blagoslovi vinograd, da bo trta zopet začela roditi. Nadškof je rad ustregel vinogradnikom želji, ko pa je pokropil vinograd z blagoslovljenim vodo, se je poslovlil od lastnika z besedami: »Sin moj, zdaj pa ne pozabi pridno uničevati trtno us!«

VSAK DAN ENA

»Kako si pa postal krotilec slonov?«
»Prej sem izvajal predstave z bolhami, pa sem postal kratkoviden in sem si moral nahajati debelokožce.« (Tidens Tegne)

Francoske vojne ladje v angleškem pristanišču

Francoski križar »Dunkerque« in »Strasbourg« sta pripelali na obisk v Liverpool

L. WINDER:

Gospod iz Konopišta

Roman o Francu Ferdinandu

(Avtoriziran prevod)

Ako postane Franc Ferdinand po smrti Franca Jožefa avstrijski cesar in ogrski kralj, mora po starem ogrskem pravu njegova žena, ki njena nenakodnost na Ogrskem ni ovira, postati ogrska kraljica; prav tako smatra madžarski narod bodoče otroke Franca Ferdinanda iz tega zakona za polnopravne dediče ogrskega prestola. Franc Ferdinand je dobro vedel, da ta Kossuthova izjava nikakor ne pomeni konca sovrastva med njim in madžarsko pozicijo, ki je slej ko prej trdno odločena, da se pri prvi priliki otrese habsburške hiše, najprej pa njega samega. Presenetljiva izjava ni bila političen obrat v njegovo korist, temveč izziv, naperjen proti Dunaju, proti cesarju, ki se je upiral uvedbi madžarskega poveljalnega jezika v ogrski vojski. Neodvisna stranaka je mimo tega terjala, da smejo biti v transilvanski polovici države samo madžarske čete z madžarskimi častniki. Ker cesar ni hotel ustreči tem željam, je bila neodvisni stranki dobro došla vsaka prilika, da je ujezi in razžali. Vsak dan znova mu je hotela dokazati, da avstrijski cesar ni neomejeni gospodar Madžarov. »Ogabna burka«, je rekel Franc Ferdinand Zofiji, ko je bral poročila o zavzetnem stališču Kossuthove stranke. Zofija pa je videla v izjavi madžarske neodvisne stranke ugodno znamenje. Menila je, da je ta madžarska izjava v prvem tednu njenega zakona razveseljivi pričetek izpremembe javnega mnenja in da mora

ljubljeni mož premagati vsakršno staro zamero in vsakršno osnovano ali neosnovano mržnjo ter seči v vsako roko, ki grozi njegovim sovražnikom na Dunaju.

»Morda mislijo resno, morda odkritosrečno želijo, da bi najini otroci in potomci vladali na Ogrskem«, je pogumno dejala.

Njegove oči, ki niso nikoli drugače kakor nežno, ljubeče in želeče počivale na njeni postavi, so potonele; siva koprena je zakrila njih svetlo modrin.

»To je mnogo bolj zamotano, kot ti misliš«, je odvrnil, sileč se, da mu glas ne bi bil preneprizajzen. »Ti prasci me sovražijo bolj ko cesarja, njihova izjava je gol posmeh.«

»Bojim se le, da ne bi zamudila ugodne prilike. Če je stvar takšna, seveda nočem več misliti nanjo.«

»Ne, nikar več ne misli nanjo«, je končal pogovor.

Slabe volje je odšel iz sobe.

»Oh, težko je z njim«, je pomislila, »strašne predsojke ima. Prepričan je, da ženska ne sme ničesar vedeti o politiki. Nikoli me ne bo priznal za politično svetovalko, čeprav morata biti najin zakon in vprašanje prestolonasledstva najvažnejši točki njegove politike. Počasi, previdno, korak za korakom bom morala vplivati nanj in mu dokazovati, da imam političen razum.«

Naslednje dni se je varovala še kaj omeniti o spitičljivem predmetu. V medenih tednih ni smelo biti govora o ničemer drugem kakor o sreči, da ga osrečuje. Izprevidela je, da je treba izenačenja značajev. On je bil nestrepen, zato je morala biti potrpežljiva. Kar prerad se je dal zanesti v nepremišljeno ravnanje, zato je morala ravnanje premisliti, jemati njegovi živčnosti vsakršno snov za vznemirjenje in mirno, vztrajno stremeti po trajni sklad-

nosti skupnega življenja. Franc Ferdinand ni smel vedeti, da je njeno častihlepe še predobro razumelo njegovo častihlepe in ga celo prekašalo. Čutila je, da ji ne bo častihlepe nikoli dala miru; a to častihlepe je moralo goreti nevidno in ni smelo jemati ljubljenemu možu gotovosti, da nahaja njena strast v ljubezni popolno utešjenje. Tako ga je hotela voditi in osrečevati. Bil je srečen.

Tudi ona je bila srečna. Tisto, kar je bilo v njegovi krvi tujega, temnega in mračnega, jo je mogočno pritezalo. Mogočno jo je pritezalo, da njegovih presenetljivih zamračenj, ki so prihajala kakor iz jasnega neba, ni povsem razumela. Mož je bil pač skrivnostno bitje, in ona ni bila imela nikoli nobenega, nikoli ni bila nobenega spoznala. Čeprav se ni bila odločila, da bi, kakor njena najstarejša in najmlajša sestra, stopila v samostan, je bila vendar pobožnejša od vseh, vnetejša v čiščenju Boga, zmerom pripravljena, preživeti svoje življenje ob Jezusovem znoku in zapreti svoje poželjivo srce vsem zemeljskim željam. Zda je hodila z velikim, zastavnim možem po krasnih drevoredih čudovito lepega parka, spala z njim in v vseh udih čutila, kako postaja z njim eno; ali je moglo biti mimo tega še za kaj prostora v mislih in čutih osamljenega, postarane dekleta? To je bil veliki čas njegovega in njenega življenja.

Toda svatbenega meseca še ni bilo konec, ko je spet nekaj skalilo pokoj medenih tednov v Konopištu. O Kossuthu mlada dvojica po tistem mučnem pojasnilu ni bila več govorila; tudi na Dunaju so o izjavi ogrske neodvisne stranke le malo razpravljali. Cesar je preživljal mesec julij v Ischlu, v njegovi odsotnosti je dvorna politika počivala. Montenuovo pa, ki ni hotel, da bi se njegova še premalo utolažena masčevalnost ohladila, je našel celo v tem politično mirnem mesecu juliju povod za nadaljevanje gonje proti Francu Ferdinandu. Ta povod je bil z njim in z Avstrijo le malo v zvezi.

Stiriindvajsetletni srbski kralj Aleksander Obrenović je pisal svojemu očetu, bivšemu kralju Milanu, ki je živel na Dunaju, da se bo zaročil z vdovo Drago Mašinovo. Milan je poznal to žensko, ki zdavnaj ni bila več mlada in ki je bila v teku zadnjih petindvajsetih let ljubica mnogih častnikov beogradske posadke. Pisal je svojemu, v polsvetsko damo zatkanemu sinu, da protesta proti zaroči in da je zakon, ki ga misli skleniti, v njegovih očeh brezdanja neumnost, ki bo zbudila med ljudstvom hudo ogorčenje in bi utegnila postati dinastijska Obrenovićeva nevarna. Ko je Aleksander odgovoril na ta očetoški protest z uradno objavo zaroke, je Milan iz Karlovih varov brzojavil sinu: »Kot oče obžalujem korak, ki si ga storil, kot poveljnik aktivne vojske odstopam.«

Drugi dan so izšli v mnogih avstrijskih in ogrskih listih čudni uvodniki, ki so se ukvarjali z zaroko kralja Aleksandra in s protestom njegovega očeta. Ti uvodniki so poudarjali, da proti Aleksandrovi zakonski zvezi z Drago Mašinovo ne protestira samo Aleksandrov oče, ampak tudi srbski častniški zbor in ves srbski narod; nerazumljivo je, da hoče kralj to žensko, ki je zaslepljena njegove čute, povišati v kraljico. Vsak, kdor pravično misli in ne želi, da bi se pojma prestola in domovine potlačila v blato, mora globoko obžalovati, da so dandanes v Evropi visokorodni možje, po božji previdnosti poklicani, da bi vodili usode narodov, rade, ki je podoba, da jim polna strast duši občutek za dostojanstvo njihove vzvišene naloge in za svetlo veličino njihove dolžnosti do posvečenih izročil.

Vladar, ki s stanu neprimerno ženitvijo tepta pojem zakonitosti, daje temelje države. Na to struno so prerokovali časniki, zlasti poluradni, kar nekaj dni zaporedoma, in bralec je brez velike bistroumnosti uganil, da merijo ti navdahnjeni sestavki manj na srbskega kralja kakor na avstrijskega prestolonaslednika.

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Samostojne pomočnice

in pomočnika, sprejme atele Pintarič, Wolfova 12. 13578-1

Slasličarskega pomočnika

mladega, dobrega, sprejem takoj, z vso skrbjo v hiši. Ponudbe z navedbo plače na: Pauko Sidonija, slasličarna Murska Sobota, 13549-1

Soferje

zanesljive, trezne, starijše, sprejem takoj, z vso skrbjo v hiši. Ponudbe z navedbo plače na: Pauko Sidonija, slasličarna Murska Sobota, 13549-1

Trgov. pomočnica

papirne stroke, zmorna slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, dobi mesto. Ponudbe pod »Papire na anonični zavod Hinko Sax, Maribor. 13536-1

Oskrbnico

srednje starosti, sprejem v službo pri večjem kmečkem posestvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »K. 13559-1

Brivski pomočnik

hiter, z znanjem nemščine, dobi takoj službo. Benda Erjavčeva 15. 13562-1

Postrežnico

samo za popoldne, sprejem k otroku. — Sekač, Mestni trg 17-III. 13568-1

Šiviljo

na dom za obleke, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13563-1

Brivski pomočnik

prosvrsten, dobi stalno službo. Brivski salon Petkovič, Domžale. 13565-1

Frizerko

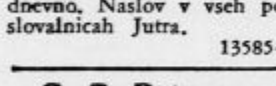
mlajšo, dobro izurjeno, sprejem. Fr. Cokan, Novi trg št. 1. 13583-1

Postrežnico

pošteno, čisto, vajeno kuhe sprejem od 11. do 14. ure dnevno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13585-1

G. T. Rotman:

S Pegazom — okrog sveta

55

Sredi širnega trga so obesili na tri kole velikanski kotel. Tega so do polovice nalili z vodo, vrgli gospoda Vrtačnika vanjo in potem... za božji čas, otroci, potem so zakurili pod kotlom velik ogenj! Gospod Vrtačnik je hotel seveda zlezi iz kotla. A kolikorkrat se je prikazal, tolikokrat so ga s sulicami zbežali nazaj. Kaj res ni bilo več rešitve za siromaka?

Vajenci (ke)

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Vajence

absolvent mešanske šole, zdrav, pošten, z veseljem do trgovine, dobi mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pogoj: pošten, marljivo. 13557-44

Krojaškega vajenca in pomočnika

dobro izurjenega, sprejem takoj, Granduč, Maribor, Milska 1. 13586-1

Prodajalka za delikateso

zmazana nemščine, dobi službo. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Agilna«. 13591-1

Kuharja ali kuharico

prvo vrstno moč ter serviko izjem za takoj za hotel na Gorenjskem. Letna in zimska sezona. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gorenjska 264. 13594-1

Dobro kuharico

od 20-40 let, sprejem. Plaža 500, Sobarica v hiši. Ponudbe z navedbo doseganja službe na ogl. odd. Jutra pod »Trajna služba«. 13598-1

Prodajalka

poštena, pridna in zanesljiva, z lepim nastopom in vsledjem do trgovine dobi stalno službo. — Izveč bano v papirni in galanterijski stroki ima prednost. — Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo doseganja službe na ogl. odd. Jutra pod »Inteligentna«. 13594-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, za davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 12 din

Brivski pomočnik

dober delavec, star 25 let, vojašine prost, išče stalno mesto. Nastop takoj. Drago Vučetič, briv. pom. Varaždin, Spincičeva ul. 40. 13575-2

Natakarica

mlada, pridna, poštena, vestna pri delu, išče službo. Nastop takoj. Račnik Jožef, št. Janž št. 3, p. Meža. 13590-2

Mesto sluga

ali kaj primerneje išče tren in pošten več več izkušen. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kamorkolice. 12992-2

Motor s prikolico

dobro ohranjen, elegantno opremljen, prodam po zelo nizki ceni. Emonska 11. 13054-10

Kolesa

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Moško kolo

za prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13579-10

Stroji

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Krožne škarje

(Zirkularschere) od 57 do 120 mm dobro ohranjene, kupim. Ponudbe na »Amie v Celju, Kralja Petra cesta št. 16. 13078-29

Obrt

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Iščem mesarja

ki mi da obrt (firmo) v okolici Celja. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13592-30

INERIRAJTE V »JUTRO«

Kapital

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Družabnika (co)

sprejem za dobro izdane podjetje. Potrebno 50-100 tisoč dinarjev. Z velenim kapitalom razpolaga družabnik (ca) sam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kontabilno podjetje«. 13576-16

Vlogo din 45.000

Ljubljanske kmetijske hranilnice prodam najboljšemu ponudniku. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod »45.000«. 13525-16

Kateri tovarnar

industrijske se zanima za izredno dobičkanosno fabrikacijo velikega konsumnega predmeta. Poraba neomejena. Nove mu ustanovitve se ni di brezskrbna eksistenca finančniku izborna naložitev kapitala. Dopl se na ogl. odd. Jutra pod »Imam potrebo«. 13582-16

Lokali

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Modni krojač

prvo vrstno izdelavec, prikrojač modernih krojev, — dobi na razpolago lokal pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurna eksistenca 99«. 13558-19

Dve sobi

oddam na dvorišču za gostilno ali skladišče. Goslinova Novak, Rimska 19. 13509-19

Lokal

v sredini, pripravljen za mesarja, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13593-19

Brivnica

na prometnem mestu je na prodaj po nizki ceni v Mariboru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13588-19

Gostilno

dobro vpeljeno oddam. Pogoj odkup inventarja in nekaj odškodnine. Ponudbe pod »Ljubljana 22.000« na ogl. odd. Jutra. 13123-15

Lokal na Bledu

v centru, oddam. Kolman Leopold. 13398-19

Kliseje

ENO-IN VEČBARVNE JUGOGRAFIKA. Fr. Petra, napis 23.

Veliko podjetje IŠČE

rutiniranega strokovnjaka za železninsko, porcelansko in stekleno blago.

Veliko podjetje IŠČE

V pošteved pridejo samo osebe, ki poznajo vse nabavne vire in so večje v sklepanju večjih trgovskih poslov.

Ponudbe z životopisom, fotografijo in plačilnimi zahtevami pod »Nastop odmah 1145« poslati na Propaganda d. d., prej Rudolf Mosse a. d., Beograd, poštni pret. 409.

Posest

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Posestvo

takoj napravljen radi odhoda v Ameriko. Studenec 12 pri Postojni. Natančna poiznala: Jakob Urb, Monte Ratečvo 14, p. Primano. 13574-20

Dvostanovanjsko hišo

novi, prodam zelo ugodno. Trgovina Svajgar, št. Vid nad Ljubljano. 13457-20

Stanovanje

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Enosob. stanovanje

oddam 1. julija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13591-21

Trisobno stanovanje

komfortno, s centralno kurjavo v sredini mesta oddam 1. junija t. l. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13464-21

Stanovanja

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Vdova s hčerko

išče manjšo, tudi podstrešno stanovanje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromno«. 13566-21a

Mirna stranka

vrstne osebe, išče dvo sobno stanovanje s prisklajnimi. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »M 39«. 12848-21a

Sobo odda

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Opremljeno sobo

oddam gospodični. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13548-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam, Cesta 29. oktobra št. 5, pritičje, desno. 13561-23

Prazno sobo

lepo in prostorno ter solčno, s posebnim vzhodom ter soprobo kopalnico, oddam stalnemu gospodu za 15. junij ali 1. julij. Ogled od pol 1. ure dalje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13571-23

Sobo

lepo opremljeno, v neposredni bližini vseh, oddam. Boljšemu gospodu za časa večerj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13567-23

Sobo

lepo opremljeno, z dvema posteljama, oddam v bližini drame. Boršnikov trg št. 2. trg št. 2. 13582-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom in lepim razgledom, oddam v centru z vso oskrbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13555-23

Sobe išče

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Sobo

moderno, s kopalnico in vso oskrbo, s posebnim vzhodom na periferiji, išče boljši gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hitno«. 13570-23a

Prehrana

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Na izvrstno domačo hrano

sprejem abonente po zmerjeni ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 13572-14

Izgubljeno

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Usnjena rokavica

črna, kombinirana, damska, se izgubila v soboto dne 27. V. ob 6. uri zvečer iz Šelenburgove ulice do drame. Pošten najditelj naj jo odda v ogl. odd. Jutra. 13577-28

Živali

Beseda 1 din, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 din, najmanjši znesek 17 din

Gojenje

čistokrvnih dobermanov pod registrirano parno Ermona z rodovnikom prima lepe mladice prodam. Ivan Grlic, gojitelj in lastnik, Ljubljana. 13342-27

MLADE pse

neške volčjake prodam Roman, Sv. Petra cesta 81. 13366-27